THE LIBRARY OF THE
SEP 23 1927
UNIVERSITY OF ILLINOIS

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 38 PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS. 22 d. rugsėjo (September), 1927. KAINA 5 CENTAI Vol. XIII

LIETUVOJE REVOLIUCIJOS JAU GERAI APMALŠINTOS

Numirė Tamas Naruševičius. Politinis Lietuvos padėjimas. Amerikos Legiono suvažiavimas Paryžiuje. Pasauliniai lakunai grįžta. Tautų Sąjungos posėdžiai. Balkanų kivirčiai trukdo Tautų Sąjungos darbą. Nuplėšė Amerikos ir Francijos vėliavas

LIETUVOJ JAU RAMU

Elta praneša, kad užsienio laikraščiuose tilpo žinių esą Tauragės apielinkėj tarpe kariuomenės ir sukilėlių įvyko ar vyksta smarkios kovos. Suimti Darbo Federacijos vadai, paskelbtas visuotinas streikas, krašte apsiausties stovis; šaudomi moksleiviai ir suimta virš dviejų tukstančių asmenų—žinios neteisingos. Krašte ramu. Nėra jokių streikų ir susirėmimų. Pasilieka tik karo stovis. Moksleivių nesušaudyta. Buvo suimta apie 200 asmenų, bet dalis jų paleista.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai.

T. NARUŠEVIČIUS MIRĖ

Elta praneša, kad rugsėjo mėnesio 16 dieną mirė Tomas Naruševičius.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai.

7 TAURAGĖS SUKILĖLIAI SUŠAUDYTI

Elta praneša, kad rugsėjo mėn. 12 ir 13 d. karo teismas nagrinėjo trylikos Tauragės riaušininkų bylas. Septyni nuteisti mirt. Sprendimas įvykdytas. Penki gavo mažesnes bausmes, vienas išteisintas.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai

POLITINIS LIETUVOS PADĖJIMAS

Lietuvos politinis gyvenimas šiuo tarpu visai apmiręs, tylus. Jokių svarbesnių visuomenės sujudimų, aktingesnių politinių klausimų liaudyje nepastebima. Kokia tai šios ramybės priežastis?

Atsakymas aiškus: energinga aštri valstybės valdžia, organizuota krašto apsauga. Apskričių viršininkai, karo komendantai griežtai laiko savo valdžioje tiek spaudą (ypač dienraščius), tiek partijų vadovybes. Įvairųs opozicijos iš dešinės ir iš kairės mitingai, susirinkimai, pranešimai siaurai apriboti. Kai kuriems partijų vadams uždrausta net viešai kalbėt (krik. dem. Krupavičiui, Bistrui, Mačerniui ir kit.).

Kaune griežta cenzura. Ypač spaudžiamas katalikų organas "Rytas," ir liaudininkų "Liet. Žinios". Laikraščiai dažnai išeina be vedamųjų straipsnių, kurių vietoj telpa kronikos žinutės.

Bendrai, nuotaika gan įtempta, bet rami, tyli ir liaudžiai nesuprantama, nejaučiama. Liaudis rami. Gruodžio 17 dienos įvykiai buvo lig perkunas, po kurių visuomenės padangė išsiblaivė. Įtemptoji nuotaika jaučiama tik pozicijos ir opozicijos aukštose sferose.

Po Lietuvą važinėja prezidentas, kurį visuomenė labai nuoširdžiai priima. Laukiama referendumo. Galima tikėtis, kad referendumas visuomenės bus priimtas. Kai kas šneka, kad referendumas vyks viešu balsavimu, bet, kiek galima suprast, dar nė pati vyriausybė del referendumo formos savo nusistatymo neturi.

Jei bus prezidento rinkimai, be abejo, rinkimus laimės p. A. Smetona. Ypač dabar jis yra labai populiarus. Kiek tenka nujaust, priešrinkiminė agitacija bus uždrausta. Ar tai sveikas, ar žalingas bus toks balsavimo budas, sunku pasakyt.

Dabar žmonės Lietuvoje nepolitikauja, nes daug kas dabartinės politikos pilnai nesupranta. Tautininkai savo spaudoj įtikinėja, kad ateity tiek spauda, tiek žodis bus laisvesnis. Dabar, girdi, Lietuva yra gydymosi stadijoj. Vieni pritaria tautininkams, kiti jiems priešinasi, bet kadangi spauda ir žodis biskelį užgniaužtas, tai aštresnių susirėmimų nė spaudoj, nė visuomenėj nėra.

Komunistai jau suvis aprimo. Ar tai jų nusivylimas Lietuvos bolševikų rojum, ar gal kartais baimė patekt į "atklanias" (sušaudant) juos apmalšino, nežinia. Greičiau, kad baimė "švino druskos."

Kai kurie jų išvažiavo Brazilijon. Matyt, "kolonizuos" ir "švies" savuosius. Lietuva tokiu išsivalymu džiaugiasi.

Socialistai, vieni rausta, kiti bąla. Išbalusių daugiau. Mat, kai kuriuos žymiai pabaltino gruodžio 17. Visi socialistai — pradedant valstiečiais liaudininkais ir baigiant kraštutiniausiais socialdemokratais, dabar jau nebesivadina "tikraisiais demokratais," bet "pažangiaisiais." Kur jie "žengia" — dešinėn, ar kairėn, niekas nežino,—tai jų paslaptis. Vis delto socialistai laiko ankštą, bendrą frontą. Nors socialistus likimas kai kuriais klausimais suveda talkon su krikščionimis, bet krikščionys socialistams nepataikauja. Taigi ir opozicija skirstosi į opozicijos poziciją ir opozicijos opoziciją.

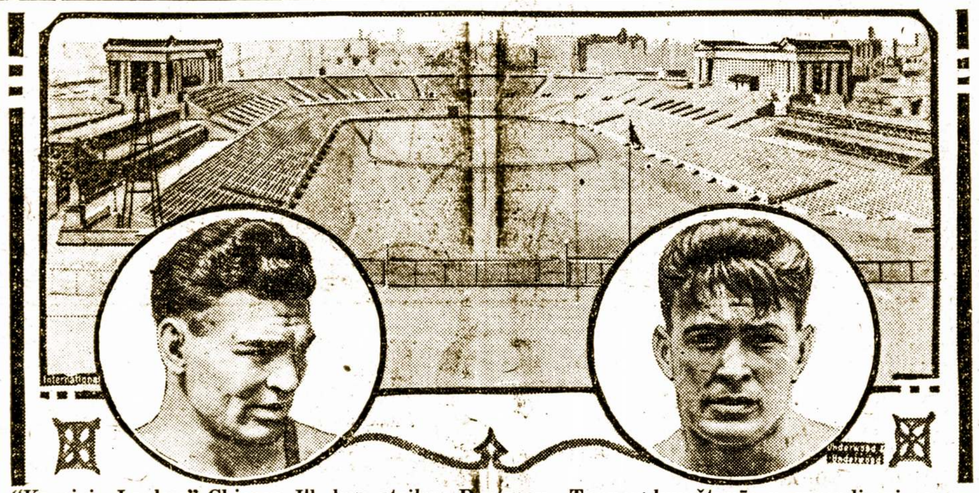

"Kareivių Laukas" Chicago, Ill., kur atsibus Dempsey—Tunney kumštynės nusprendimui pasaulinio čempijonato. Kairėje Jack Dempsey, Dešinėj Gene Tunney.

Darbo Federacija iš krikščionių bloko atsiskyrė ir eina kartu su tautininkais. Tokį Federacijos žingsnį kai kas lygina su išsikasimu sau mirties duobės, bet ar Federacija tautininkų koalicijoj ką laimės, ar pralaimės, sunku pasakyt. Netolima, ar gal kiek tolimesnė ateitis daug klausimų išaiškins, kurie dabar migloti. Kol kas dar daugelis politiškų taškų rukuose. Oficialiniai valdžios pranešimai įvairiais vidaus klausimais yra laba skupus, todel dažnai tenka tenkintis spėliojimais. Spėliokim, bet niekad pertoli nenužengkim — nė dešinėn, nė kairėn.

P. Aušrietis.

Amerikos legionas Paryžiuje

Paryžius, 19 rugsėjo. — 26,000 Amerikos legiono kareivių iškilmingoj porodoj pasirodė Paryžiaus gatvėse ir aikštėse. Generolas John Pershing ir Legiono vadas kom. Howard Savage, vedė pulkus kareivių tuo kart ne į mušį, bet pagarbai tų, kurie padėjo savo gyvybes mušiuose pasaulinio karo. Paroda atlankė Amerikos kareivių kapines, kur atplaukusi legionistai sudėjo gėles ant kapų mirusių draugų. Ceremonijos kapinėse buvo labai įspudingos ir griaudžios. Susirinkę žmonės negalėjo sulaikyt besiveržiančias akyse ašaras. Amerikos legiono paroda aplankė ir pagerbė kapą "nežinomo" kareivio ir kitas Paryžiaus žymesnes vietas. Francijos aukšti valdžios atstovai priėmė užrubežinius svečius su priderančia pagarba ir draugiškumu. Amerikos legionas buvo sergiamas Francijos kariuomenės ir policijos nuo galinčių atsitikt užpuolimų iš pusės kraštutinio gaivalo.

Nuplėšė Amerikos ir Francijos vėliavas

Paryžius, 19 rugs. — Amerikos ir Francijos tautinės vėliavos buvo nuplėštos priešingų Amerikos legionui demonstrantų. Buriai demonstrantų rinkosi Paryžiaus priemiesty Clichy, apgyvendintam radikalais. Pačiame mieste prieš Amerikos legioną, demonstracijos buvo uždraustos. Keliose vietose šaukti buvo mitingai, bet žmonės ne labai į juos rinkosi. Vos vienoj vietoj susirinko į 1000 žmonių. Demonstrantai vaikščiojo su raudonom ir juodom vėliavom, paminėjimui mirties Sacco ir Vanzetti. Maža aikštė tapo užvadinta "Sacco ir Vanzetti aikšte." Apart kelių šuvių, kelių susikumščiavimų ir kelių areštavimų, nieko labai svarbaus neatsitiko.

BALKANŲ KIVIRČIAI STABDO LYGOS DARBĄ

Geneva, Šveic. — nesutikimai Vengrijos ir Rumunijos atstovų iš priežasties agrariškų klausimų tarpe šių dviejų šalių sulaikė Tautų Sąjungos tarybos darbuotę. Posėdžių diskusijos tapo taip karštos, kad pirmininkas Villegas turėjo jas pertraukt ir atidėt posėdžius ant poros dienų.

TAUTŲ SĄJUNGOS POSĖDŽIAI

Geneva, Šveic. — Tautų Sąjungos tarybos darbuotė nepasižymi smarkumu. Grafas von Bernstorff, Vokietijos ambasadorius į Suv. Valstijas primena Sąjungai pasirupint apie veikesnį įkunijimą užmanyto pasaulio šalių nusiginklavimo. Ik šiol ta idėja dar tik pradžioj ir ketinimuose. Nė viena šalis tikrai nemano nusiginkluot. Išrišimas painių politinių klausimų tarpe įvairių tautų taikos budu yra dar tolimoje ateity.

PANAMA KREIPĖSI TAUTŲ SĄJUNGĄ

Washington. — Suv. Valstijų valdžia nepatenkinta tuo, kad Panama kreipėsi į Tautų Sąjungą išrišt nesutikimą su Suv. Valstijom. Amerikos remėjai Tautų Lygos visuomet skelbė, kad Amerikos reikalai ne bus įtrauktį į Lygos puodą ir Monroe nusistatymas liks cielybėje. Virš minėtas faktas parodo klaidingumą tokios nuomonės. Įdomu, kaip Tautų Lyga tą Panamos klausimą priims.

ATRADO KUNĄ AMERIKOS KARININKO

Washington. — Devynių metų paieškojimai dingusio Amerikos karininko lieut. William A. Sheehan užsibaigė atradimu jo kapo Francijoj. Sekant mušį prie Madeleine Farm 1918 metais, vokiečiai palaidojo žuvusį karininką. Vos dabar tiktai surado užrašuose tą faktą ir vietą jo palaidojimo. Kunas karininko W. A. Sheehan bus pargabentas į Ameriką ir garbingai palaidotas Arlingtono Tautinėse kapinėse.

TURKAI KRATOSI AGITATORIŲ

Konstantinopolis, rugs. 19. —Nepaisant turkų-sovietų draugiškumo sutarties, turkai pradėjo smarkią kovą prieš bolševikus agitatorius. Agitatoriai areštuojami ir propagandos literatura konfiskuojama. Oficialai peržiurinėja visus sovietų laivus atvykstančius į prieplaukas, ir suverčia visą literaturą į vandenį.

VOKIETIJA NEKALTA KARO SUKURSTYME

Tannenburg, Prus., rugs. 18. — Dalyvaudamas ceremonijose paminėjimui Tannenburgo mušių, įvykusių 1914 m., Prezidentas Hindenburgas savo prakalboje pareiškė, kad Vokietija esanti nekalta sukurstyme pasaulinio karo. Ji ėmusi ginklą į rankas vien apgynimui savęs, tyra sąžine. Jis dar pareiškė, kad esąs prisirengęs stot prieš bešališkus teisėjus patvirtinimui savo pareiškimų.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Pasaulio lakunai grįžta

Tokio, Jap. — Amerikos monoplanas Pride of Detroit su lakunais E. Schlee ir W. Brock, atvyko laimingai į Japoniją. Iš ten jie ketino leistis toliau kelionėn per Pacifiko didžjures. Kadangi ta kelionė yra be galo pavojinga, lakunai sumanė grįžt atgal. Pirm pakeitimo savo plano aplėkt visą pasaulį, jie gavo daug telegramų, patariančių išsižadėt saužudiškos kelionės. Ypatingai prašymai vaikų lakuno Schlee prisidėjo prie pakeitimo plano. Jie abu grįžš Amerikon laivu, ant kurio parvežš ir savo orlaivį.

Traginga mirtis šokikės Duncan

Nicea, Franc. — Pagarsėjusi Amerikos šokikė Isadora Duncan neteko gyvybės tragingu budu. Ponia Duncan bandė automobilį, kurį ketino nusipirkt. Kada vežimas pradėjo eit, jos šalikas įsisuko į priešakinį ratą. Šoferis nematė to ir nespėjo sustabdyt automobiliaus. Ponia Duncan išpuolė iš automobiliaus, davė su galva į priešakį vežimo ir 25 jardus buvo vilkta iki šoferis sustabdė automobilį. Šalitakiais einanti žmonės matė tą atsitikimą. Ponią Duncan nuvežė ligoninėn, bet pakeliui ji numirė.

Japonijos tvanas

Tokio, Jap. — Virš 100 žmonių nuskendo iš priežasties užpilimo vandeniu Kumanoto apielinkės 10 mylių nuo Nagasaki. Didelė vėtra su lietum įsiubavo vandens gaivalą ir privedė prie kraštų užpilimo. Keliolika kaimų tapo užpilta. Daug piniginės blėdies ir kitokių nelaimių surišta su tuo potviniu.

Mirė Rusijos kunigaikštienė

London, Angl. — Grafienė Torby žmona Rusijos buvusio kunigaikščio Michailo caro Nikolojaus jauniausio brolio, mirė sekant ilgą ligą. Michail su savo žmona apleido Rusiją 1926 m., ir visą laiką gyveno Anglijoj ir Francijoj. Grafienė Torby nebuvo karališkos kilmės. Ji buvo anukė garsaus Rusijos poeto Puškino.

Pagerbė moterį

Tokio, Jap.—Panelė Konu Yansni po dešimts metų moksliško darbo gavo laipsnį daktaro. Ji yra pirmutinė Japonijos moteris gavusi daktaro mokslo laipsnį.

Mirtis panaši į šokikės Duncan

Benthen, Vok. — Tom pačiom dienom kaip šokikė Duncan žuvo automobiliaus nelaimėje, tai kitas panašus atsitikimas atėmė gyvybę burgomastero Ellendt iš Ratibor (Vokietijoj). Ellendt važiuodamas iš politinio susirinkimo automobilyje, tapo išmestas iš vežimo, šoferiui nustojus kontrolės. Ellendto laikrodžio retežėlis kaip nors užsipainiojo aplink jo kaklą ir užsmaugė. Šoferis tiktai lengvai sužeistas.

Laivas nuskendo

Vladivostok, Sib. — Žinios pranešė apie nuskendimą Japonijos laivo Wusung, priklausančio Kawasaki laivų kompanijai. Laivas skendo netoli Kurilų salų, 900 važiuojančių tuo laivu darbininkų žuvo kartu su laivu.

Žemės drebėjimai

Maskva, Rus. — Iš Krimo praneša apie smarkius žemės drebėjimus, kuriuose užmušta 16 ypatų. Šimtai ligonių iš Juodųjų jurių pakraščio kurortų išvežta į pussalio vidų, nes laukia žemės drebėjimo atsikartojant.

Žinios iš Lietuvos

STEIGIMAS AMATŲ MOKYKLOS TELŠIUOSE

Pritardama musų vyriausybės nusistatymui steigt speciales ir amatų mokyklas, Telšių visuomenė susirupino amatų mokyklos įsteigimu.

Be skirtumo pažiurų veikėjai pradėjo nuo pradžios šių metų rupintis šiuo reikalu, ėmėsi smarkiai darbo, ir savo sumanymui rado Švietimo Ministerijoj gyvą atbalsį.

Ministerija sutiko duot lėšų, mokytojų personalą ir mokslo priemonių, pareikalavo tik parupint atatinkamą butą mokyklai. Telšiškiai buto reikalams atrado 10,000 litų.

Atrasti Telšiuose butą greitai pasisekė, nes valstybinio monopolio yra du sandeliu—vienas medinis ir antras murinis. Namai sandėliui nereikalingi. Atvykę į Telšius birželio 11 d. Departamento Direktorius p. Bliudžius ir Referentas p. Izmailovas sumanymui pritarė.

Reikia tikėtis, kad buto klausimas bus greitai išspręstas ir dar šiais metais bus įrengta Telšiuose amatų mokykla.

Tik reikėtų skubiai šį reikalą baigt, nes namams reikalingas remontas ir artinasi mokslo metų pradžia.

VANDENTIEKIO DARBAI

Artimiausiu laiku miesto savivaldybė tikisi pradėt vandentiekio įrengimo darbus Kaune. Jiems pradėt reikalinga 300,000 litų, kuriuos savivaldybė mano gaut iš valstybės kompensacijos už nusavintus valstybės naudai savivaldybės nekilnojamus turtus.

Vandentiekio įrengimo išlaidų sąmata nustatyta arti septynių milijonų litų sumos, bet nežiurint į tai, galima tikėtis, kad prisilaikant ekonomijos principo ir vedant darbus kur galima ukiškuoju budu, visas įrengimas apsieis žymiai pigiau ir galės ne perviršyt 50 ar 60 procentų numatytos sąmatoje sumos.

Prisiruošdamas prie darbų pradžios, kanalizacijos ir vandentiekio skyrius atliko visą eilę tyrinėjimų, kuriais yra išaiškintos busimojo darbo aplinkybės. Kauno vandentiekio sistema ims taip vadinamąjį grunto vandenį, t. y. požeminį vandenį, iš specialiai įrengtų šulinių-rezervuarų, kurie bus iškasti šešių kilometrų atstume nuo Kauno paralėliai dešiniajam Neries upės krantui kiekvienas toks šulinys turės 25 metrus viens nuo kito atstumo. Atskirų šulinių skaičius turi pasiekt 100. Tenai pat bus įrengta ir centralinė vandentiekio varomoji stotis, kuri varys vandenį per vamzdžių tinklą miestan.

Iš esmės tai bus Neries upės vanduo, bet ačiu gamtos filtrui, pereinant iš upės į šaltinius jis savaime bus valomas.

Skaitant, kad vidutiniškai Kauno miestas paims per parą po 100 litrų vandens kiekvienam žmogui, išskaitliuota, jog šuliniai turės pasiųst miestan kiekvieną parą apie 10,000 kubinių metrų vandens .

Vandentiekio statymo reikalais šią vasarą miesto valdyba vedė derybas su užsienio (daugumoje vokiečių) firmomis del pristatymo reikalingų vandentiekiui spyžio vamzdžių. Šiuo reikalu su viena firma laukiama sutarties pasirašymo, kuriuo einant firma pristatys vamzdžių už 700,000 litų, suteikdama savivaldybei galimybę išmokėt šią sumą per kelis metus žemais procentais.

Visas vandentiekio įrengimo darbas turės prasitęst 2—3 metus; savaime aišku, kad darbų terminas prigulės taip pat nuo lėšų ištekliaus, nes jei bus lešų darbo terminas gali but ir trumpesnis.

ŽEMĖS UKIO IR PRAMONĖS PARODA KLAIPĖDOJE

Šiais metais 6-ji Lietuvos žemės ukio ir pramonės paroda įvyko liepos mėn. 10—17 dieną Klaipėdoje.

Klaipėdos paroda nebuvo taip gausiai apstatyta, kaip anksčiau įvykusios Kaune parodos, bet sutvarkyta buvo labai gerai — europiškai. Klaipėdoje viso buvo 49 paviljonai, kurių 15 buvo skirti žemės ukiui, 8—gyvuliams ir likusieji 26 paviljonai — pramonės ir prekybos įstaigoms.

Kadangi Didžiosios Lietuvos gyventojų dauguma nematę Klaipėdos ir jurų, tai šiemet Klaipėdoje surengta paroda daug ką suidomino. Parodą aplankė daugybė žmonių iš Didžiosios Lietuvos, Klaipėdos krašto, Vokietijos ir Latvijos. Tik per pirmas tris dienas parodą aplankė apie 50 tukstančių žmonių, daugiausia, žinoma, iš Didžiosios Lietuvos. Per visas aštuonias dienas lankytojų buvo 80,000 su viršum žmonių. Lankytojų buvo tiek daug, kad musų gelžkeliams sunku net buvo visus pervežt.

Gyvulių skyrius

Žymią vietą parodoje užėmė Didžiosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto žemės ukis, ypatingai gyvulių skyrius.

ARKLIŲ parodoje buvo išstatyta 78, butent: trakėnų—53, ardėnų — 11, žemaitukų—7 ir maišytos veislės — 7 arkliai. Parodoje daugiausia pasižymėjo šiltakraujai trakėnų veislės arkliai, kurių auginimas Klaipėdos krašte stovi taip pat aukštai, kaip ir Rytprusiuose.

Premijas gavo 36 arkliai: I premiją—15, II—7, III—6, IV—5 ir V—3 arkliai. Daugiausiai premijų teko klaipėdiečiams už trakėnus ir kelios premijos valstybinam žemaitukų žirgynui Plungėje ir keliems ardenams. Gaila, kad parodoje mažai buvo išstatyta vietinės, Lietuvos išaugintų arklių veislės.

GALVIJŲ parodoje buvo išstatyta 108, kurių 85 iš Klaipėdos krašto (26 buliai, 37 karvės ir 22 telyčios) ir tik 23 iš Didžiosios Lietuvos. Tokį menką Didžiosios Lietuvos dalyvavimą, palyginus su mažu Klaipėdos kraštu, reikia aiškint tuo, kad klaipėdiečiams buvo daug lengviau ir arčiau parodą pasiekt. Visi galvijai buvo olandų juodmargių veislės, kuri Klaipėdos krašte prigijusi, o pas mus dar tik pradeda prigyt. Klaipėdos krašto galvijus pastatė Klaipėdos žemės ukio rumai, o Didžiosios Lietuvos — olandų veislės galvijų augintojų sąjunga. Visi pastatyti galvijai buvo labai geri, ĮIankantieji parodą ukininkai tiesiog negalėjo atsigerėt.

Nors iš Didžiosios Lietuvos galvijų buvo ir nedaug, bet savo kokybe jie pralenkė klaipėdiškių galvijus. Lietuvos olandų veislės galvijų augintojų sąjunga pastatė savo galvijus su visais reikalingais daviniais. Klaipėdiškių karvėms buvo pažymėta, kiek jos duoda pieno ir daugiau nieko, musiškėms buvo pažymėtas jų pieningumas, pieno riebumas ir kilmė.

Pirmą premiją ir aukso medalį gavo Kuršėnų dvaro p. Gruževskio karvė "Prechtig." Ji buvo geriausia karvė parodoje. P. Zubovo Dabikinės dvare išaugintas bulius "Doleris" gavo antrą premiją ir sidabro medalį. Klaipėdiečių galvijų pirmą premiją gavo Žardininkas.

Greta aukso ir sidabro medalių ir I, II bei III premijų, visų premijuotų galvijų savininkams buvo išmokėtos piniginės premijos 25 — 100 litų sumoje. Viso premijuotų galvijų buvo apie 45.

AVIŲ parodoje visai nebuvo. Buvo išstatytas tik vienas ėriukas, apsigimęs su keturiais ragais.

KIAULIŲ buvo išstatyta gan apščiai. Klaipėdos žemės ukio rumai išstatė 13 kuilių ir vieną kiaulę su 10 paršiukų. Lietuvos kiaulių augintojų draugija labai gražiai pasirodė parodoje.

Kiaulių iš Didžiosios Lietuvos atgabeno p. Zubovas iš Dabikinės, p. Fledžinskienė iš Ginkunų ir p. Gruževskis iš Kuršėnų. Didžiosios Lietuvos kiaulės parodoje buvo geresnės už Klaipėdos krašto kiaules. P. Gruževskis už atgabentą kuilį gavo pirmą premiją ir aukso medalį. Kitos pirmosios premijos teko taip pat Didžiosios Lietuvos kiaulių augintojams.

OŽKŲ buvo 12, kurių septynios gavo premijas.

Be to, parodoje buvo išstatyta kelios dešimtys porų triušių, šunų, žasų, ančių ir vištų, už kurių geresnius egzempliorius savininkams buvo išduotos premijos.

Pramonės skyrius

Pramonės skyrius Klaipėdos parodoje buvo menkas. Čia silpnai pasirodė tik kelios Lietuvos ir užsienio firmos.

Vokietijos firma "Bentz" pastatė porą motorų.

Klaipėdos firma "Šmidtke ir Roenberg" pastatė daugiausia žemės ukio mašinų ir įrankių, nuo plugo iki didžiausių mašinų.

Lietuvos žemės ukio kooperatyvų Sąjunga buvo pastačiusi keletą švediškų mašinų "Avrka," kurios buvo parodos metu parduotos.

Amerikos Lietuvių prekybos b-vė išstatė traktorių "Fordson."

Be to, žemės ukių mašinų ir įrankių buvo išstatę Kauno Centralinė Siaurųjų gelžkelių dirbtuvė ir Klaipėdos mašinų fabrika "Memag."

Pieninkystė

Pieninkystės išdirbinių ir įrankių skyrius buvo palyginamai turtingai apstatytas. Šioje srityje Didžioji Lietuva kur kas geriau pasirodė už Klaipėdos kraštą. Pieninkystės skyriuje Did. Lietuvą atstovavo dvi didelės organizacijos: "Lietuvos Pieno Perdirbimo bendrovių sąjunga," vadinama "Piensąjunga" ir "Centralinė Lietuvos Pieno perdirbimo bendrovių sąjunga," vadinama "Pieno Centras." Iš Didžiosios Lietuvos parodoje dalyvavo 21 "Pieno Centro" ir 20 "Piensąjungos," taigi viso 41 pieno perdirbimo bendrovė; iš Klaipėdos krašto — Klaipėdos pieno perdirbimo bendrovė ir Rimkų garinė pieninė su Tilžės suriais.

Greta pieninkystės produktų abiejų sąjungų paviljonuose buvo pastatyta reikalingiausių pieninkystės įrankių ir diagramų, iš kurių matosi pieninkystės vystymąsis Lietuvoje.

Daug pieninkystės įrankių ir prietaisų buvo pastačiusi Švedų firma "Baltic."

Dešimt dalyvavusių parodoje pieninių gavo sekančias premijas:

1) Joniškio (Šiaulių apsk.) pieninė (Lietuvos Pieno Perdirbimo Bendrovių Sąjungos) — aukso medalis ir piniginė premija 700 litų.

2) Papilės (Šiaulių apsk.) pieninė (Centr. Liet. Pieno Perdirbimo B-vių S-gos) — sidabro medalis ir piniginė premija 600 litų.

3) Grinkiškio (Kedainių apskr.) pieninė (Centr. Liet. Pieno Perdirbimo B-vių S-gos) — sidabro medalis ir piniginė premija 500 litų.

4) Žarėnų (Telšių apskr.) pieninė (Lietuvos Pieno Perdirbimo B-vių S-gos) — diplomas ir piniginė premija 300 litų.

5) Palevenėlės (Panevėžio apskr.) pieninė (Centr. Liet. Pieno Perdirbimo B-vių S-gos)—diplomas ir piniginė premija 250 litų.

6) Klaipėdos Pieno Perdirbimo bendrovė — diplomas ir piniginė premija 200 litų.

7) Smilgių (Panevėžio aps.) pieninė (Lietuvos Pieno Perdirbimo B-vių S-gos) — tik piniginė premija 150 litų.

8) Šakynos (Šiaulių apsk.) pieninė (Liet. Pieno Perdirbimo B-vių S-gos) tik piniginė premija 125 litai.

9) Raseinių pieninė (Lietuvos Pieno Perdirbimo B-vių S-gos) — 100 litų.

10) Daunoravos (Šiaulių apskr.) pieninė (Lietuvos Pieno Perdirbimo B-vių S-gos)— 75 litus.

Toliau buvo žuvininkystės, daržininkystės ir bitininkystės skyriai, kuriuose dalyvavo daugumoje klaipėdiečiai.

Turtingai apstatė savo paviljonus Dotnavos selekcijos stotis, Žemės Ukio Akademija, Finansų Ministerija ir Klaipėdos Žemės Ukio Rumai.

Gan daug buvo išstatyta gintaro dirbinių. Šiaulių "Birutės" fabriko saldainių, audinių, kurių skyriuje pasižymėjo "Drobės" fabrikas, gavęs už vilninius savo audinius aukso medalį ir daug kitų prekių.

Viso parodoje dalyvavo 209 firmos: 50—Didžiosios Lietuvos (neskaitant žemės ukio skyrių), 40 — užsienio firmų ir likusios Klaipėdos krašto.

Nors Klaipėdos paroda ir pasižymėjo eksponatų gausumu, bet bendrai reikia laikyt, kad ji pusėtinai pavyko ir ypatingai buvo naudinga musų kraštui, nes davė progos daugeliui musų ukininkų pamatyt sunkiai pasiekiamą jiems Klaipėdą, jos uostą, arčiau susipažint su Klaipėdos krašto žemės ukio stoviu ir parodyt klaipėdiečiams, kad ir Didžioji Lietuva nuo jų neatsilieka žemės ukio srityje ir sparčiai žengia pirmyn. ("U. P.")

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

Eks-kaizeris permato karą

Berlinas, Vok. — Buvusis Vokietijos kaizeris pareiškė savo nuomonę į Londono korespondentą, kad prieš sulaukimo 1937 metų pasaulis pamatys dar vieną didelį karą. Tas karas gal tęsis kelias dienas ar tik kelias valandas. Naujos kariškos įtaisos, orlaiviai, submarinai ir baisųs gazai išnaikins neprisiruošusias tautas. Augantis tautų pavydas ir Tautų S-gos apsileidimas, kaizerio nuomone, privos prie karo.

Alpų kalnai slenka

Lausanne, Šveic. — Viršunė kalno Arbino, Arbedo klony arti Bellizone nuslinko taip daug, kad privertė valdžią sušaukt ekspertus ant pasitarimo. Gyventojai apielinkių kaimų ir miestelių randasi pavojuje užgriuvimo per galinčią bent dieną nukrist kalno viršunę. Visiems prisakyta apleist savo vietas ir trauktis toliau. Kalnai matuojami kas mėnesis.

Naujas tarifas atidėliotas

Paryžius, Franc. — Francijos valdžia atidėliojo įvykdinimą naujo tarifo ant Amerikos importo. Naujos pajamos buvo nustatytos imt ant 31 rugpiučio perkelta ant 6 rugsėjo.

Irlandijos lakunai grįžo

Ballybunnion, Irland. — Dar vienas pasikesinimas perlėkt Atlantiką nuėjo ant nieko. Irlandijos lakunai Robert MacIntosh ir James Fitzmaurice išlėkė iš Baldonell aviacijos lauko pereitą šeštadienį. Blogas oras ir ukanos pagavo juos 50 mylių nuo krašto. Negalėdami toliau keliaut, jie grįžo namon. Jų orlaivis "Princess Xenia" priklausė Amerikos milijonieriui William Leeds.

Neperplaukė kanalo

Boulogne, Franc. — Millie Hudson, pietinės Afrikos plaukikė bandė perplaukt Anglijos kanalą. Ji plaukė iš Cape Gris Nez per 13 valandų. Nepasiekus Dover vos per tris myles, turėjo sustot iš priežasties šalčio.

Paskandino "Volsteadą"

Cherbourg, Franc. — Atvykę uostan laivu Republic Amerikos legionieriai, paskandino jurėse pavydalą Andrew Volstead, Suv. Valstijų prohibicijos sumanytojo. Paskandinimas atsibuvo su atatinkamomis ceremonijomis.

LAIŠKAI IŠ "ŽEMIŠKO ROJAUS"

(Rašo JUOZAS LAURYNAITIS iš Lietuvos)

(Tąsa)

Liudniausi vaizdai teko matyt Voronežo guberniją pervažiuojant. Čia viešpatavo "karalius —badas", vos privažiuodavom stotį, kaip traukinį apstodavo buriai vaikų, prašydami duonos kasnelio, o jei pamatydavo valgant, tai dar traukiniui judant vienas per kitą veržd avosi į vagoną rėkdami "hoču hlieba!" Barames, kad nelystų, sakome: "po ratais pakliusit," bet jie nepaiso, lipa—badas baisesnis už mirtį! Jų veidai, akys, aptinę. Viena moteriškė parodė kokią jie duoną valgo. Tai buvo panaši į grumstelį juodžemio, padaryta iš medžių lapų ir kokių tai žolių. Senelis šveicaras ją susivyniojo į popierą, sako, parsivešiu tėvynėn parodyt. Žmonės — vietiniai gyventojai, kurie galėjo, važiavo į pietus, į Dono ir Kubaniaus oblastis iš ten duonos parsivežt, dar ten galima buvo pragyvent, bet važiavimas buvo sunkus ir tais laikais negalima buvo važiuot kur nori, nes norint gaut gelžkelio bilietą, pirma reikėjo gaut leidimas, o tokiais reikalais važinėt, visai nebuvo leidžiama, nes tai vadinasi "spekuliacija." Važiuojant su pilietiškais ar kariškais dokumentais, pirma reikėjo ant vakzalo užsiregistruot kur stovėdavo ilgos eilės keliauninkų ir ten prisieidavo kelias valandas prastovėt. Taigi ir tiems žmonėms duonos ieškot prisieidavo važiuot "kiškiais" — be jokių bilietų; kuriuos iš jų sulaikydavo, tie pakliudavo prie priverstinų lageryje darbų ir ten kelias dienas padirbėję, gaudavo leidimą namo parvažiuot.

Iš pietų krašto važiavo apsikrovę maišiukais su duona, miltais, druska, ir t.t. Parvažiuot buvo dar sunkiau, nes su "kroviniais" baisu, kad "liaudies valdžia" nekonfiskuotų jų "bagažo". Važiuojant, vyrai ir moteris, pamatę kokį ginkluotą kareivį ar gelžkelio milicininką, dreba iš baimės. Ant stoties suradę kokį tuščią tavorinį vagoną, lipa į jį drebėdami, kad kas jų ne išvytų, ar jų "turto" neatimtų. "Milicijonierius" priėjęs liepia jiems išlipt iš vagonų; sako: "Čia negalima važiuot." Jie prašosi, kad jiems pavelytų kur-nors pervažiuot. Šis jiems parodo tuščią platformą (vagonas be sienų ir stogo, medžiams vežiot) kitame gale traukinio. Jie eina, maišiukais apsikrovę kaip Afrikos kupranugariai ir sėdasi ant platformos; dabar nors jau nesibijo, nes jiems pavelijo. Visi bėga—skubinasi. Prisėdo pilna platforma, nežino kaip bedėkavot tam milicininkui.

Privažiuojant Millerovo stotį dar traukinis nesustojo, kaip minėtą platformą apstojus ginkluota sargyba liepia kiekvienam išlipt. Oi, ten buvo verksmo ir ašarų, bet niekas to nepaisė. Visas jų bagažas, patalpintas stoties sandelyje, reiškia nuo tos valandos perėjo "liaudies nuosavybėn!" "Spekuliantai" gi nuvaryti lagerin, kad užsidirbt bilietą parvažiavimui. Kaip tuščiom išvažiavo, taip tuščiom parvažiavo.

Kaip kur ant didelių stočių matėsi aibės sugriuvusių garvežių ir vagonų; juokdamiesi sakėme: "Komunialnoje hoziaistvo" Traukiniai važiavo kaupini. Žmonių buvo ant stogų ir visur, kur tik galima buvo laikytis. Daug aukų buvo per tą kelią nuo Rostovo lig Maskvos. Mačiau suvažinėtus 6 žmones.

Netoli Maskvos, musų vagone darė kratą, ar nevežame kokių produktų. Aš visgi užsiėmiau "spekuliacija" —vežiausi 20 svarų druskos, bet nerado, tai dar "gerokai" uždirbau, nes Rostove už pusę pudo užmokėjau 1200 rublių, o Maskvoje gavau 49,000 rublių. Maskvoje ant rinkos nešu parduot druską atvirai, bet čia man ir vienas ir kitas pataria: "Slėpk, nes areštuos ir atims". Na, kad taip, tai slepiu. Ką padarysi. Mat, "laisvė!" "Spekuliacija" uždrausta. Pardavęs savo tavorą, gavau pinigų kai skiedrų, gražios tarybų valdžios tukstantinės su piautuvais ir kujukais, gryno pinigo "plučil" keturiasdešimt devynius tukstančius "celkovų." Tai biskis pinigų! Gal nė jusų amerikietis, draugas Bimba, tiek neturi? Ale ką jis turės, jog jis proletaras!

Dabar, tiek pinigo turėdamas, nežinojau ką pirkt. Pirmiausia, nutariau nusipirkt vasarinę kepurę, nes jau buvo liepos mėnesis, o aš vis dar nešiojau žieminę — kudlotą. Nusipirkau, užmokėjau 10,000 rublių. Aš ją ir dabar dar turiu pasidėjęs atminčiai, nors jau nuplyšus, bet bile kam pasididžiuodamas sakau: "Dešimt tukstančių rublių užmokėta!" Jeigu ne vokiečių markės "progresas," tai Lietuvos žmonės gal nė netikėtų, kad aš tiek "pinigų" galėjau turėt?!

Už likusius pinigus dar dvi dienas pragyvenau pakol užsiregistravau Centr-evake. Užsiregistruot buvo nelengva, nes reikėjo eilėje stovėt, o įstaiga dirba tik 3 valandas į dieną. Visgi atlikau tas visas bėdasirtapau atsiųstas ant 20-to "propuskno" punkto. Čia yra pabėgėlių (tremtinių) visokių tautų: lenkų, lietuvių, latvių, estų, ir k. Gauname užlaikymą: į dieną pusę svaro duonos, 3 zolotnikus cukraus, ir biskį sriubos. Čia porą savaičių pragyvenus, jau vos paėjau, apsirgau škorbutu (cinga): jis mano sveikatą smarkiai naikino, dantįs pradėjo visai klibėt, kad negalėjau nė duonos įkąst. Vaikščiojau pas gydytoją, bet vaistai negelbėjo. Kuo tolyn, tuo buvo blogiau. Ant galo, atsiduriau ligoninėje. Čia gulėjo visokių ligonių. Ligoninėje apsirgau šiltine ir jau buvau bebaigiąs savo dienas. Aš netikėjau ir kiti netikėjo, kad aš liksiu gyvas. Nebijojau mirties, tik man buvo gaila, kad savo tėvynėn nesugryšiu! mirštu ant kelio... savo tėvynę apleidau baisiose valandose, kuomet kanuolės gaudė ir ugnis viską naikino. Palikau savo motiną, kuri nežinojo, kur aš dingau, nieks nežinojo kur aš buvau, ar gyvas, ar miręs. Tai-gi norėjau sugrįžt, norėjau dar gyvas savo tėvynėje pasirodyt, bet mirtis žiuri man į akis ir rodos sako "nesugrįši tėvynėn!" Ir dabar pamenu, kaip naktį klajodamas šokau iš lovos bėgt, šaukdamas; "Leiskite mane! Aš noriu į savo tėvynę važiuot!"

Likimo buvo dar man skirta sugrįžt tėvynėn. Pasveikau. Grįžau vėl ant "propuskno punkto"irvėl tas sunkus pragyvenimas! Išvažiavau į girią malkų piaut, pinigų užsidirbt, bet negalėjau dirbt, nes po sunkios ligos iegų neturėjau. Vėl susirgau ir grįžau Maskvon. Rubai buvo nuplyšę, bet čia mes kareiviai gavome rubus: vasariškas rubaškas ir kelnes, o čeverykų tuom kartu nebuvo, gavome vyžas. Už kelių savaičių kreipiausi į punkto užveizdą, prašydamas, kad duotų čeverykus. Jis atsakė: "Ni čerta bolše nepolučis!"

Su vyžomis apsiavus gėda ir tėvynėn grįžt, bet neliko kas daryt. Latviams, buvusiems raudonoje armijoje, davė visą eilę apmundirovkos ir dar 1000 rublių caro pinigų apmainydavo ant "sovietskų." Lietuviai tos laimės neužsitarnavo. Kai kurie lietuviai, prie latvių prisirašę gaudavo. Taip praskurdęs Maskvoje penkis mėnesius, išvažiavau Lietuvon. Vos gyvas, be pinigų, leidausi kelionėn. Už dviejų savaičių kelionės, išvydau savo gimtinį kaimelį. Savo nuotikių ir vargų čia nepasakosiu, nes parvažiavau, ačiu Dievui, dar gyvas! Šioje kelionėje buvo dar sunkiau negu iš Rostovo, nes mano kareiviškas Attestatas neveikė.

Gal man kas užmes, kad perdedu, kad tuos vargus — bėdas padidinu; gal klaus, kodel kiti badu nenumirė? Tokį pasiteisinimą duosiu. Jie savo pasielgimais aiškiai parodo, kad jiems rupi vien tik savo asmeniški interesai, savo biznis, o visuomenės gerovė jiems visai nerupi. Jeigu jie taip pasielgė su savo kareiviais, stačiusiais savo gyvybes pavojun ir pernešusiais baisiausius vargus del jujų labo, tai su visuomene negeriau pasielgs.

Taip, brangųs tautiečiai! neskubėkite subolševikėt; nors žodžiai buna gražųs, bet darbai viską gadina. Daug yra bolševikų jau persitikrinusių, kad jie klysta savo užmanymuose, kad praktikoje gyvenimas neina taip, kaip jie paišo ant savo plano. Kiek jiems užtarnavau ir naudos atnešiau, ant tiek dabar aš nutariau pakenkt. Išsižadu visų savo užkariavimų ir juos pasmerkiu!! Jeigu dar kartą likimas nulems stot į kurią pusę, tai jau bolševizmo pusėje nestovėsiu. Šalin apgaudinėjimai ir suvedžiojimai!

Baigiu savo laišką. Parašysiu dar keletą vaizdelių tų žemiško rojaus gėrybių.

(Daugiau bus)

Amerikos Žinios

Ponia Snyder ir Gray sveiko proto

New York. — Laukianti savo likimo Sing Sing kalėjime Snyderienė ir Gray tapo atlankyti sveikatos komisijos. Komisija rado juos abu sveikapročiais. Nė vienas neparodė ženklo apsilpninimo proto iš priežasties bylos kvotimo ir pripažinimo jų kaltais.

Bitės sukandžiojo vaiką

Kenosha, Wis. — Billy Wheeler 3 metų sunus ukininko arti Kenosha, prisiartinęs prie avilio, buvo bičių apipultas ir sukandžiotas. Arti buvusis šuo bandė kudikį apgint ir išvaikyt bites, bet tas jam nesisekė. Vaikas nugabentas ligoninėn yra sunkiame padėjime. Gydytojai rado ant jo kuno 108 įgylimus.

Fordas pirko daug žemės

New York. — Sulig žinios gautos iš Brazilijos Henry Ford nupirko 1,200,000 akrų žemės apielinkėje Para, Brazilijoj. Už žemę buk užmokėta $42,000,000. Nupirktą žemę Fordas ketina vartot gumo plantacijai. Brazilijos spauda skelbia, kad Ford ketina paruošt darbavietę del 50,000 darbininkų prie Tapajez ir pervest gelžkelį per Parą. Gelžkelio darbas, sako, prasidės už poros mėnesių.

Sugavo ateivių šmugelį

Boston, Mass. — Jose Pierreira, kapitonas nedidelio laivelio tapo patrauktas teisman už atgabenimą šion šalin slapta ateivių. Kiek tikrai jis atgabeno, nesužinota, tečiaus mano, kad paskutiniu kart 16 ateivių apleido jo laivą.

MacMillano ekspedicija

Portland, Me.— Daniel W. Hoegg gavo žinią per radio nuo Kom. Donald MacMillan, kad jo ekspedicija apsivietino šiaurėje Labrador'o ir ketina ten žiemavot. Taipgi praneša apie atradimą naujų ežerų.

Užduso ledinėj

Chicago, Ill. — Penkių metų vaikas William Weber užduso senoj ledo skrynioj. Kuomet vaikas kovojo su mirčia, tėvas buvo kelius žingsnius atstui. Vėliau, skrynioj rado vaiko lavoną.

Parink a ateivija

New York. — Washingtono valdžia patenkinta naujom teisėm leisleidimo negeistinų ateivių iš Europos uostų. Tas pasirodo daug praktiškiau negu deportavimas iš Amerikos uostų. Darbo departamentas pradeda darbą deportavimo virš 1,000,000 ateivių, atvykusių čionai neteisingu budu. New Yorko ateivijos oficialai raportuoja pagerėjusią rušį atvažiuojančių, fiziškai ir protiškai.

Naujos orlaivių lenktynės

Roosevelt Field, N. Y. — Nepaisant vėliausių katastrofų ir nepasisekimų, naujos oro lenktynės paruošta norintiems jas mėgint. 21 orlaivis užsiregistravo lenktynėm, kurios atneš garbę ir $15,000 dovaną tam, kuris pirmas atlėks į Spokane iš Roosevelt Field, N. Y. Norinčių lenktyniaut netruksta.

Lėkė su liutu

San Diego, Cal. — Martin Jensen-išlošėjas oro lenktynių antros Dole dovanos pasižymėjo naujoj kelionėj. Tuo kart jis išlėkė į be sustojimo kelionę į New Yorką turint už pasažierių 350 svarų kinemotografų studijos liutą. Visą kelią lakunas turėjo liutą užpakaly savęs. Laiku jis turėjo liutą pašert su tam tikslui pritaikyta įtaisa.

Laivas šaukėsi pagelbos

Seattle, Wash. — Pereitą penktadienį keturios radio stotys aiškiai girdėjo kokio nors laivo S.O.S. šaukimą. Jokio paaiškinimo, nė laivo vardo, nė vietos nelaimės nebuvo. Antro pašaukimo taipgi negirdėt buvo. Mano, kad tai buvo Japonijos laivas nuo Pacifiko didžjurių.

Šovė į pačią ir pats nusišovė

Norfolk, Va. — William H. Schmitt 41 metų konsulis Ecuadoro ir Peru šovė į savo žmoną. Paskui pats nusišovė. Juodu buvo perskyroj. Ponia Schmitt sunkiai sužeista ir nugabenta ligoninėn.

Lindbergh grįžo namon

San Francisco, Cal:—Pulk. Charles Lindbergh pabaigė savo kelionės po Amerikos miestus. Paskutinė ilgiausia jo kelionė iš Portland, Ore. į San Francisco padengė 650 mylių.

Didelė audra

Nogales, Ariz. — Meksikos vakarų pakrante perėjo milžiniška audra. Baisi vėtra su lietum atkirto visą kraštą nuo kitų vietų. Sugedę keliai ir telefonai darė padėjimą iš sigandusių žmonių dar blogesniu. Du laivai tapo nunešti į jures. Žuvininkų laivai ir valtys atsidurė didžiausiam pavojuje, keli iš jų nuskendo. Žinios praneša apie tukstančius žmonių, nukentėjusių nuo tos nelaimės, reikalaujančių pašelpos.

Masonų seimas

Boston, Mass. — Metinis susirinkimas škotų masonų, turinčių 33-čią laipsnį, atsidarė Statler viešbuty. Delegatai iš visos Amerikos atvyko seiman, kuris užsibaigs ketvirtadieny, 22 rugsėjo. Uždarymo seimo iškilmės atsibus Corinthian svetainėje prie Masonic bažnyčios.

Nušovė policistą

New York, N. Y. — Policistas Henry Meyers, tapo mirtinai nušautas dviejų banditų. Banditai apiplėšė dvi moteris ir uždarė jas kapinėse mauzolėjuje, arti kapo, kurį moterys lankė. Policistas Meyer pasiskubino jas paliuosuot, bet pats tapo auka banditų. Mirdamas jis pažino vieną, vardu Rader. Rader buvo pagautas arti kapinių.

Stiklinė skrybėlė

New York. — Panelė Martha Lorber prasimanė naujos mados skrybėlę. Virš savo ilgų plaukų ji dėvi stiklinę skrybėlę, kad duot progą saulės spinduliams pasiekt jos galvos odą. Tokia skrybėlė dvigubai naudinga, nes gerai apsaugoja galvą nuo miesto dulkių.

M'Adoo atsisakė nuo kandidaturos

Washington.—William M'Adoo paskelbė savo draugams, kad jis atsisako nuo kandidaturos į Suv. Valstijų prezidentus ateinančiuose rinkimuose. Ta žinia buvo pranešta George Milton'ui leidėjui Chattanooga News. M'Adoo atsisakė nuo kandidaturos, manydamas, kad kaipo paprastas pilietis, jis gali daugiau pagelbėt demokratų partijai negu bunant prezidentu.

Mokesčių sumažinimas

Poland Springs. — Naujos Anglijos valstijų taryba svarstė sumažinimą mokesčių ant Naujos Anglijos išdirbystės. John F. Tinsley iš Worcester, Mass. perstatė Massachusetts valstijos industrijos padėtį kaipo labiausia apsunkintą mokestimi.

Mirtinai sumušė moterį

New York, N. Y.—Charles P. Koch sumušė ponią May Young 38 metų darbininko žmoną su diržu taip smarkiai, kad nabagė neteko gyvybės po smugiais. Ponia Young su kita moteria įėjo į vidų Kocho šėtros. Kuomet jos draugė išėjo, Koch pradėjo plakt savo auką. Jos sunus paliktas už durų išgirdęs motinos riksmą, pašaukė policiją. Policija atėjus rado moteries nuplikytą kuną, šalia jo stovėjo Koch. Areštuotas jis nesakė už ką jis moterį kankino. Ponia Helen Hill vėliau suimta kaipo liudininkė.

Nepaprasti karščiai

Washington. — Nepaprasti karščiai del rugsėjo mėnesio kankino gyventojus miestų Washington, New York, Baltimore, Philadelphia, Chicago ir vidurinių vakarų valstijų. Washingtone karštis siekė 102 laipsniu, kituose miestuose daėjo iki 97. Penkios ypatos Baltimorėje apalpo nuo karščio. Apie 20 žmonių mirė nuo karščio Chicagos mieste. Karštį sekė šiltas pavasarinis lietus.

Rado brangų perlą

New Bedford.— Raymond Curtis laiškanešis, bežuvaudamas rado žuvių dežutėj juodą perlą. Išpradžių jis manė radęs bato guziką. Paskui pasirodė, kad tai buvo viena iš brangiausių juodų perlų. Jos vertę apiprekiavo ant $175.

Orlaivio nelaimė

San Diego, Cal. — J. R. Kruger Suv. Valstijų karišKas lakunas nuskendo, kuomet jo orlaivis krito į San Diego užtaką. J. L. Payne, buvusis ant to paties orlaivio, išsipainiojo iš sulužusio orlaivio ir tapo išgelbėtas atplaukusiais su valčia pagelbon. Kruger lėkė apie 500 pėdų aukščio, kuomet nustojo orlaivio kontrolės.

Automobilio nelaimė

Englewood, N. J. — Trylika ypatų susižeidė kuomet didelis automobilius nukrito 50 pėdų žemyn iš priežasties sugedimo mašinos. Visi sužeisti nuvežti ligoninėn. Kaip katrie pavojingam padėjime.

Amerikos Lietuvis

The Lithuanian Weekly published every Thursday by M. Paltanavičia, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S.—$2.50
In Foreign Countries—$3.00
Single copies—5 cents

Advertising rates on application.

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniais, leidžiamas per M. Paltanavičią, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V.—$2.50
Kitose valstybėse—$3.00
Pavieniai egzemplioriai — 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Įvairios Žinios

Europoj bloga vasarą

London, Angl.— Visas Europos kontinentas turėjo nepaprastai blogą vasarą. Šaltas oras, lietus, tvanai, vėtros, slinkimas kalnų ir kitos atmosferos nepastovumo nelaimės paėmė daug žmonių gyvybių ir turto. Turistai besilankydami į įvairias Europos šalis matė daug nepatogumų. Meteorologai sprendžia, kad ateinanti vasara bus panaši į praėjusią.

Iškorė banditus

Mexico City, Mex. — Parėjo žinia, kad prie Nayarit gelžkelio rado pakartus prie medžių ir telegrafų stulpų 38 banditus. Matyt Meksikos valdžia rupinasi išnaikyt banditus.

Bijojo automobiliaus— mirė vežime

Berlinas, Vok. — Heinrich Jerxsen 72 metų ukininkas, tris valandas laukė arklių, kad tik nevažiuot automobiliu, kurio jis bijojo. Išvažiavęs į kelionę arkliai pasibaidė. Jerxsen išpuolė iš vežimo ir užsimušė.

Amerikos rašėjas mirė

Antwerp, Belg. — Henry Milner Rideout, pasižymėjęs Amerikos rašėjas mirė ant Kanados laivo Montnair, kuomet laivas įplaukė į uostą Scheldt. Rideout su savo žmona ir trimi vaikais važiavo į Europą pasivažinėt. Kelionėj jis apsirgo ir už kelių dienų mirė nuo paralyžiaus.

TUKSTANČIAI JAUČIA ESANT SAVO PRIEDERME

patart vartot Pepsinic Seltzer del pilvo nesveikatos

Žmonės, kurie vartojo Pepsinic Seltzer sako, kad tai yra geriausia gyduolė panaikinimui gazų, nevirškinimo, kvaitimo ir pilvų nesveikumų. Jie nėra vartoję geresnės ir už tai nesigaili patart jos savo draugams. Jei turi skausmus prie širdies, šone, ar nugaroje, gal pamanysi, jog tai yra širdies liga ar apendicitas ar kepenų kenksmas, bet greičiausiai paeina nuo gazo viduriuose. Arba, jei viduriai nevirškina, paeina nuo nervišKumo, įtempimo dirksnių ar karšto budo. Pepsinic Seltzer yra tikrai stebėtina gyduolė—gali pirkt bile aptiekoj. Saugu duot vaikams. Jei aptiekorius neturi, rašyk į Pepsinic Seltzer Co., Worcester, Mass. U.S.A.

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir seserys: —

Aš vis dar guliu, sėdžiu prie nepereinamos tvoros. Laukiu kada mano paiegos atsigaus, kada galėsiu tą tvorą perlipt ir leistis į tolimesnę kelionę. Kelionė dar neužbaigta, dar daug reikės padirbėt, daug dar praleist visko. Tvora pasipynė visai netikėtai. Pradedu svajot, kaip persinešt per tą tvorą savo našulį; mano gyvenimo našulis, tai yra "Amerikos Lietuvis." Daug gaunu malonių laiškelių nuo Jusų, mieli broliai, su geriausiais linkėjimais per aukštos ligos tvorą perlipt ir eit tolyn gyvenimo keliu. Visiems, kurie mane atlankote su maloniais laiškeliais ir suraminate labai širdingai, tariu ačiu!

Šiandien, mieli broliai, atsišaukiu pas jus visus, kad prisidėtumet palengvint mano našulį, kurį jūs labai lengvai galite padaryt, truputį padirbdami. Mano našulis yra "Amerikos Lietuvis," kuris reikia pernešt per aukštą tvorą su savim. Taigi mieli broliai, Jus, kurie susirenkate čionai Po Medžiu, labai širdingai aš pas jus meldžiu pridėt savo pirštą prie mano sunkaus našulio ir pagelbėt man kiek galėdami.

Daugumas iš jusų tęsiate savo prenumeratą, Jųs labai daug man pagelbėsit perlipt per mano aukštą tvorą ir pernešt mano sunkų našulį, jeigu jųs prisiųsit panaujinimą prenumerato. Taipgi jųs galitę daug man pagelbėt, jeigu jųs kiekvienas pasistengsite gaut nors vieną naują skaitytoją. Nežiurėkite ką jųs gausite savo artimą, giminę ar ką kitą, bet gaukite nors vieną.

Tukstančiai jusų susirenkate Po Medžiu ir kad kiekvienas iš jusų gautumet nors po vieną skaitytoją, tai mano našulys man pasidarytų lengvas ir mano kuno energija greičiau sugrįžtų, butų lengviau ir pačiam per tvorą perlipt.

Kaikurie musų broliai lankosi ant draugysčių susirinkimų. Dabar rudenio metu, jau prasidės visokie baliai, susirinkimai, koncertai ir perstatymai; reikia apgarsinimų, reikia skelbimų, todel pasidarbuokite, kad mums dalį tų darbų prisiųstumet. Mes jums padarysime spaudos darbą gražiai ir prisiųsime greitu laiku.

Tai vis bus kokis centas del "Amerikos Lietuvio" palaikymo ir del to sunkaus našulio perkėlimo. Už kiekvieną jusų pasidarbavimą mes jus nepamiršime su dovana arba pinigišku atlygimu.

Ką turite pirkt ar parduot, garsinkitės "Amerikos Lietuvyje", jums labai gerai tas apsimokės. Parašykit mums žinučių iš jusų kolonijų. Jeigu nėra ko svarbaus rašyt, tai praneškit mums bent apie darbus, apie jusų kolonijos lietuvius, kas apsivedė, kas serga, kas mirė ar kas gimė. Ir tai bus geros žinios. Žmonės labai myli girdėt, kur kam ir kaip einasi. Su tuom viskuo jus labai daug mums pagelbėsit ir padarysit mano našulį lengvesniu.

Širdingai jus kviečiam į darbą, mieli broliai! Nepatingėkit išklausyt mano prašymo. Dabar laikas jums pagelbėt Žmogui Po Medžiu. "Amerikos Lietuvis" pasigerins ir jųs mylėsite jį skaityt. Vienok dabar, mieli broliai, tai šaukiuosi, kad pridėtumet savo ranką, kiek galėdami man perlipt per aukštą ligos tvorą. "Amerikos Lietuvis" yra atėities laikraštis. Pereis kerštai visų partijų, lietuviai ir vėl bursis į vieną naudingą veikimą, palaikyt savo tautą ir savo šalį Lietuvą. Kitaip—niekas negal išeit ir todel mes ir atsisakom talpint bent kokius erzinančius raštus ir taip norime toliau musų laikraštį palaikyt. Mes nemanome rinkt pinigus nė darbuotis gelbėt vieną valdžią nuverst—kitą uždėt. Iš to musų tauta nieko gero negali sulaukt, kaip tik prapultį. Musų partijos darbuojasi, kad surinkus pinigų ir pakėlus kokius maištus Lietuvoje.

Paskutinės žinios praneša vaisius to darbo. Kitos žinios praneša, kad jau keli nuteisti ant sušaudymo. Tai vis pasekmės to visko. Taigi mieli broliai, ar jums negeriau turėt ramus laikraštis savo namuose, kuris jusų nervų neardytų? Ar jums negeriau tokis platint tarpe jusų tautiečių lietuvių?

Kviečiu jus visus remt kiek galite "Amerikos Lietuvį." Aš dirbu kiek mano iegos išneša ir kviečiu jus visus prie darbo. Atsiveskite kiek galėdami Po Medžiu, kad galėtume čia su jumis pasidžiaugt.

Žmogus.

Lietuviai Amerikoj

CLEVELAND, OHIO

Piknikas su ristynėmis

Vietinis kliubas rugsėjo 4 d. buvo surengęs pikniką, kuriame dalyvavo ristikai—dabartinis lietuvių čampijonas J. Komaras, ir K. Požėla. Publikos buvo apie du tukstančiu žmonių, daugumoj moteris ir vaikai. Buvo atvykęs iš Chicagos Jonas Kulis, žinomas lietuvių ristynių promoteris. Jį kliubo komitetas paskyrė ristynių perstatytoju ir vienu trijų teisėjų.

Pradedamos ristynės. Kulis persergsti publiką, kad nesikištų į ristynes, teisėjai padarysianti visus reikalingus nuosprendžius. Persergėjimas buvo reikalingas, nes buvo numatyta suorganizuota gengė, kuri stojo už Požėlą. Ristynių laikas buvo paskirtas 1 val. 30 minučių. Prasidėjo. Ristikai suko vienas apie kitą, bet Komaras tuoj paėmė viršų, sudavė Požėlai, tuomi jį išgąsdindamas taip, kad Požėla nuslinko nuo matraso ant žolės. Sugrįžęs, po 45 minučių ritimosi, Požėla pradėjo šauktis pagelbos iš publikos. Komaras paskelbtas laimėtoju.

Nepaisant šio nuosprendžio, Naujienose neteisingai buvo paskelbta, buk Požėla laimėjęs. Nesuprantama ar Naujienos sauvališkai taip paskelbė ar tai buvo jų bendradarbių neteisingi padavimai. Ar šiaip ar taip, Naujienos galvą guldo už Požėlą, todel nestebėtina, kad jam suteikia, kad ir nepriklausomą garbę. Komaras, tai tikrasis lietuvių ristikų čampijonas, prieš jį Požėla neatsilaiko.

Buvęs.

Iš Lietuvos.

MADŲ IR UNIFORMOS GADYNĖ

Sulig istorijos padavimų ir senųjų žmonių pasakojimų, gilioje senovėje musų prabočiai lietuviai, labai pasižymėję savo aukšta dora ir dideliu rimtumu. Gi šią gadynę musų tautiečiuose tariamųjų gerų ypatybių mažai bepastebima. Dabartiniu metu Lietuvos žmonių dora yra labai nupuolusi, o rimtumo tai beveik nebėra. Šių dienų Lietuvos jaunoji karta yra labai pasidavusi pliuškystei ir modernizmui. Lietuvoje dabar užėjo kokia nepaprastų madų bei uniformų gadynė. Šiuo metu moderniškiausių madų vaikyme ypatingai pasižymi mergi-nos ir aplamai jaunos moterys. Jaunos moterys dabar besivaikydamos visokias madas, tiesiog nebespėja siudintis sau naujų rubų, nes vos spėjus pasisiut sulig naujausios mados suknelę ar kitą kokį rubą, kaip bematant gatvėse žydelkas pamato vaikščiojant vėl naujos mados rubuose, tad butinai reikia tokių pat rubų ir lietuvaitėms, ir todel moteriškųjų rubų naujoms madoms stačiai nebėra nė galo nė krašto.

Paskiausiuoju metu, Lietuvos jaunos moterys labai pamėgo trumpus (aukščiau kelių) sejonus ir "dekoltė" ir tokiais rubais puošiasi netik miestų, bet ir kaimų moterys. Madų pamėgdžiotojos moterys, tokius naujos rušies rubus, skaito dideliu progresu ir su dideliu pasigėrėjimu siudindamos naujus sejonus, kaskart daro trumpesnius. Gi rimtesnioji visuomenės dalis tokią keistą madą laiko nenormališku reiškiniu ir į ją žiuri su pasibiaurėjimu. Ypatingai į šią naują madą nepalankiai žiuri katalikų dvasiškija, jog nekurie kunigai net iš sakyklų per pamokslus aštriai pasmerkia tariamosios naujos mados mėgėjas moteris. Antai Žaliojo kalno koplyčios klebonas nesenai per pamokslą aštriai iškritikavęs ir pasmerkęs madų mėgėjas—moteris net pabarė,kad pasipuošę trumpomis suknelėmis ir plikais kaklais moterys neprivalo vaikščiot į bažnyčią ir jeigu jos tokiuose rubuose nesiliaus vaikščiot į bažnyčią ir toliau, tai tada prie bažnyčios durų jis pastatysiąs šveicorių, kuris taip neprideranėiai pasirėdžiusias moteris neleisiąs bažnyčion.

Be aukščiau paminėtų moderniškiausių moterų rubams madų, Lietuvoje dabartiniu metu atsirado per-daug visokių uniformų, kad Kauno gatvėse dabar tik ir tematyti vaikščiojant jaunuolius — jaunuoles užsidėjusius ant galvų įvairiausių spalvų, keistos išvaizdos kepuraites. Visi tie kepuraičiai, tai visokių mokyklų mokiniai, studentai, menininkai ir kitokie kokios nors specialybės jauni piliečiai savo uniformoje.

Iš virš aprašytųjų pastabų iš Lietuvos kasdieninio šių dienų gyvenimo keistokų reiškinių, reikia padaryt išvada, kad musų tauta juo tolyn, tai vis labiau nustoja senoviškojo savotiško rimtumo ir nejučiomis virsta kokiais tai niekągaudžiais.

Lietuvos sunus.

GRAŽUS ORAS

Kaunas, 5 rugsėjo.—Paskutiniuoju metu Lietuvoje jau antra savaitė laikosi labai gražus ir šiltas oras, kokio retai kada tebuvo ir pačiam vidurvasaryje. Nuo 27 rugpiučio mėnesio, diena iš dienos laikosi puikiausi giedra, tyku ir šilta, kad dienos metu šiluma siekia iki 20—30 laipsnių.

Esant tokiam šiltam orui Nemune ir Vilijoj kasdien maudosi nemažai žmonių ir gėrėjasi gamtos gražumu. Tuli spėjikai pranašauja, buk šiemet busiąs ilgas šiltas ruduo.

Lietuvos sunus.

KOMUNISTAMS NEVYKSTA PASAULIO PERGALĖS

Šie metai komunistams nėra laimingi. Didžiausias jų pralaimėjimas įvyko Azijoje, kur, kaip žinome, jie norėjo pagrobt valdžion didžiulę Kinų valstybę. Bet tai komunistams nepavyko: ne tik dešinioji šiaurės kiniečių valdžia, bet ir kairioji pietų valdžia pavarė lauk komunistų agitatorius.

Antras smugis komunistus ištiko Austrijoje, kur jie šiemet liepos mėnesį pamėgino sukelt revoliuciją. Bet ir čia jiems, kaip žinome, nepavyko, nes dešiniųjų Austrijos vyriausybė greitai sutramdė revoliuciją, o ir Austrijos skaitlingi socialdemokratai taip pat parodė, kad jie nenori but komunistų užnugariais vedžiojami.

Nevykusieji komunistų žygiai Kinuose ir Austrijoje dar labiau sustiprino vadinamą opoziciją pačių komunistų tarpe. Pasirodo, kad ne visi komunistai sutinka tarp savęs, kai eina kalba, kokiais budais reikėtų įvest komunizmas visame pasaulyje. Ir komunistų tarpe esama "dešiniųjų ir kairiųjų." Dabartinė komunistinė Rusijos valdžia yra "dešinioji." Ji stengiasi geruoju sugyvent su valstiečiais, nes valstiečiai sudaro galingiausią luomą visoje Rusijoje. Dabartinė Rusijos valdžia nedrįsta taikyt griežto komunizmo valstiečiams. Rusijos valstiečiai turi nuosavybėje ir žemę ir gyvulių bandas ir ukio padargus ir namus. Dargi miestų gyventojai turi nuosavus namus, krautuves ir kaikurias pramonės įstaigas. Griežtas gi komunizmas reikalauja, kad privatinė nuosavybė butų visai panaikinta, nes kaip žemė, taip ir visi ukio padargai bei namai turėtų priklausyt valstybei. Bet Rusijoje to padaryt negalima. Jei valstiečiui suvalstybins jo žemę ir visą jo ukį, tai tiek jis tedirbs, kiek reikia jam pačiam pramist, o valstybė nieko iš jo negaus.

Todel dabartiniai Rusijos valdovai, kuriems nepavyko pritaikyt griežto komunizmo valstiečiams, greitai turėjo atsisakyt nuo savo sumanymų sukomunistint valstiečius. Dabar Rusijoje valdžia yra kažkoks keistas mišinys iš komunizmo ir kapitalizmo. Taip du griežtai tarp savęs priešingi dalykai—komunizmas, norįs viską suvalstybint ir kapitalizmas, palaikąs privatinę nuosavybę ir inicijatyvą — negali ilgai dermėje gyvent. Dabartinė Rusija norėtų pakeit sugriautą po karo savo pramonę, bet tam reikalingas kapitalas, o kapitalistai nenori skolint Rusijai pinigų todel, kad tenai kovojama su privatine nuosavybe, ir kad visi fabrikai gali but tik valstybiniais. Kapitalistai dar ir tuo atžvilgiu neskolina Rusijai pinigų, kad Rusijos valdžia stengiasi sukelt revoliucijas kapitalistinėse valstybėse. Juk revoliucija naikina kiekvieną kapitalą. Tai argi kapitalistai norės griaut patys savo?

Iš to klaidingo ir užburto rato dabartinę Rusiją norėtų išvest vadinama komunistinė opozicija, kurios pryšakyje stovi garsus, bet pašalinti nuo valdžios, bolševikų veikėjai: Trockis, Zinovjevas ir Kamenevas. Jie taip galvoja: jei dabartinė Rusijos vyriausybė stengsis ir toliau geruoju sugyvent su valstiečiais, leisdami jiems turėt privatinę nuosavybę, tai ilgainiui gali įsigalėt Rusijoje vėl kapitalistinė tvarka, o tuomet bus šalin su komunizmu ir šalin su bolševikų valdžia. Visi revoliucijos laimėjimai pavirsią niekais. Todel Trockis ir jo kompanija prikiša dabartinei vyriausybei, kad ji nusileidžia kapitalistams, ir todel ji prakišusi komunistų reikalus Kinijoje ir Austrijoje. Trockio nuomone, komunistinė Rusija turėtų but visai komunistinė, o ne per pus komunistinė ir kapitalistinė. Trockis su savo kompanija norėtų, kad Rusija nieko nesiskolintų iš kapitalistinių valstybių, kad įvedusi griežtą pas save komunizmą skintų komunizmui kelią ir į kitas valstybes, keldama ir palaikydama tenai įvairius perversmus ir revoliucijas; nes jei niekur kitur nebus komunizmo, tai ir Rusijoje komunizmas žlugsiąs.

Ir reikia pripažint Trockiui raciją. Tikrai, vienoje tik Rusijoje komunizmas ilgai išsilaikyt negalės. Juk komunizmas ir kapitalizmas taip tarp savęs sudera, kaip ugnis su vandenimi. Ir dabartinė Rusijos valdžia nors ji ir dedasi norinti geruoju sugyvent su kapitalistinėmis organizuoja ir palaiko įvairiausiais, tačiau, kur tik gali, riaus perversmus ir revoliucijas, kurioms labai dažnai vadovauja Maskvos apmokami agentai. Taip buvo su Vengrija, Bulgarija, Vokietija, Italija, Estija ir Lietuva. Net Anglijoje pernai tuo pat laiku Maskvos palaikomi angliakasiai, ilgai bestreikuodami, bemaž nepriverdė šalies prie revoliucijos. Tačiau išvardytose šalyse komunistams įsiviešpatauti nepavyko.

Bekovodami su kapitalistinėmis valstybėmis Maskvos komunistai iš pradžios laikėsi griežtos taktikos. Visas jų darbas buvo slaptos organizacijos, turinčios tikslu netikėtai padaryt revoliuciją ir atiduot valdžią komunistams. Bet kai tas budas pasirodė netinkąs, tai komunistai nusprendė, kad reikia jiems viešai veikt, dalyvaujant parlamentuose, kur jie nuolat galėtų durmstyt veikimą kapitalistinėms vyriausybėms, o tai nuolat kritikuojant ir peikiant kapitalistinę tvarką ir kurstant nuskriaustuosius visuomenės luomus prieš vyriausybę. Todel dabar turime komunistų Čekoslovakijos, Lenkijos, Vokietijos ir Prancuzijos parlamentuose. Jie tenai sudaro griežtą opoziciją vyriausybei ir dažniausiai klauso Maskvos nurodymų. Tačiau paskutiniu metu Vokietijos kai kurie komunistai nutarė nebeklausyt Maskvos, o savo protu ėmė veikt. Tas pats atsitiko ir su Čekoslovakijos bei Prancuzijos komunistais: ir tenai jie suskilo, nes dalis jų atsisakė duotis Maskvai už nosies vedžiojamiems.

Šiuo laiku įvyko Paryžiuje Amsterdame internacionalo profesionalinių sąjungų atstovų suvažiavimas. To internacionalo sąjungoms Maskvos bolševikai turėjo daug įtakos ir jų vadai visuomet ligi šiol buvo paklusnus Maskvai. Tačiau Paryžiaus suvažiavimo dalyviai šiemet išnešė rezoliuciją nebeklausyt toliau Maskvos. Taigi komunistams nevyksta kaip viduje, jų pačių lizde — Maskvoje, taip ir svetur. Tą jų nepasisekimą puikiausiai nuskaito savo naudon Anglija. Budama galingiausia Europoje valstybė, Anglija mokėjo paveikt kitas valstybes, kad jos saugotųsi kokiu nors budu palaikyt komunistų viešpatavimą Maskvoje, nes tik tokiu budu komunizmo viešpatavimui bus iškirstas mirtinas smugis.

Pumpuras.

(Iš "Kelio")

Lietuviai—
PETRAS ir STASYS PUIŠIAI

Atidarėme savą automobilių taisymui po numeriu 457 HARDINO ST., (prie Cambridge St.). Abu aukščiau minėti tautiečiai jau senai dirba prie automobilių taisymo ir tą visą Mechanišką darbą kuogeriausiai suprarta. Todel visiems pranešam, kad turėdami taisyt savo automobilius, visada kreipkitės pas juos. Jie padarys jusų darbą pigiau ir ką tik daro viską gvarantuoja .

P. & S. PUISHYS

457 Harding St. Worcester, Mass.

Tel. Park 3990

DYKAI NUO PATRUKIMO KENČIANTIEMS

Nedėvėk diržo — išveng pavojingų operacijų.

STUART'O LIMPANČIOS PLAPAO PADUŠKAITĖS yra skirtingos nuo parišimo diržo, jos yra išlaukinės gyduolės, limpančios prie kuno ir duodančios sustiprinimą toms kuno dalims, kurioms reikalinga. Neturi jokių šniurų nė sprendžinų. Nenuslenka ir neatsiremia į kaulus. Tukstančiai šiomis paduškaitėmis gydosi na čiai šiomis paduškaitėmis gydosi namie, nesutrukdami nuo darbo ir daugelis praneša, jogei šitokiu budu išsigydo. Minkštos kaip mošastas — lengva pridėt — nebrangios. Už jas gautas auksinis medalis Romoje, Grand Prix medalis Paryžiuje ir garbingaas paminėjimas Panamos ekspozicijoje, San Francisco. Procesas atsitaisymo yra naturalis ir daugiau nereikia dėvėt diržu. Mes prirodysim tai pasiųsdami jums Plapao išbandymui visiškai DYKAI. Nesiųsk pinigų tik parašyk mums.

PLAPAO LABORATORIES,
3057 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

AUKŠČIAUSIA KOKYBĖ

Kur tik juos ruko, **OLD GOLD** visuomet tampa populiariškais. Neėmė ilgai pertikrint rukytojus, kad Old Gold cigaretai geriausiai tinka jų skoniui. Tukstančiai žmonių išbandė **OLD GOLD**, pirm negu jie buvo pateikti publikai.

Rukant **OLD GOLD**, jausi, kad jie yra gerklei priimnųs ir patenkinanti. Nes **OLD GOLD** yra naujesnis ir geresnis cigaretas.

Galit rukyt **OLD GOLD** rytą, dieną ir vakara, be jokio kenksmo gerklei. Išrukysit vežimą—kosulio neturėsit. Jei dar nepradėjot rukyt **OLD GOLD**, pradėkit dabar. O. G. yra Jums pagaminti.

Skaitykit **OLD GOLD** skelbimus šiam laikrašty, rasit juose juoku. Iškirpkit juos ir laikykit, kad šeimyna ir draugai galėtų jais pasidžiaugt.

VAIKAMS SKAITYMĖLIAI

Jonukas ir Marytė lesindavo žvirblius kieme veik kasdien, paberdami jiems trupinių, kūriuos gaudavo nuo mamytės. Vakare jie papasakojo apie tai tėveliui.

—Ar paukščiukai mėgsta trupinius? — paklausė tėvelis.

—Taip—atsakė Marytė.—Labai.

Tėvelis paklausė, ar jie nematė žvirblius pešantis už trupinį.

—Ne,—atsakė Jonukas — jie yra labai draugiški ir rodos gražiai sugyvena.

—Bet, žinote—sakė Tėvelis—vieną dieną aš mačiau žvirblių peštynes. Vienas žvirbliukas radęs didelį duonos trupinį, norėjo jį visą sau pasilaikyt.

—Žvirbliai mėgsta muštis, ar ne, Tėveli? paklausė Jonukas.

—Taip atrodo, kad jie yra piktesni už kitus paukščius. Bet gal tik delto, kad jie visuomet gyvena tarp musų, vis yra po musų akių, ir delto mes matom visus jų barnius ir peštynes. Vienok, mes turim but žvirbliams dėkingi, nes jie visuomet pasilieka su mumis, net kuomet visi kiti paukščiai išlekia, užtai, kad jiems nepatinka šaltas oras.

—Taip,—pritarė Marytė—jie yra drąsus paukšteliai, nepaiso blogiausio oro. Bet pasakyk mums daugiau, Tėveli.

—"Kitas žvirblis, — tęsė Tėvelis, — pamatęs pirmojo žvirblio savymeilę, labai užpyko. Jis lėkė tiesiog į jį ir

mušė jį savo sparnais. Tuomet keli kiti žvirbliai atlėkė. Vieni užstojo pirmąjį žvirblį, kiti antrąjį. Nežinau, kaip tas mušis butų pasibaigęs, jei nebutų atlėkęs senas žvirblis. Atsistojęs jų tarpe, pradėjo smarkiai čaršket, tartum sakydamas — "Liaukit! Nustokit mušiesi!"

"Visi žvirbliai tuoj apsimalšino, nes jie bijojo senio. Jis buvo jų vadas ir juos gerai prižiurėjo.

"—Ar nesigėdinat Jųs visi? — jis tarė visiems žvirbliams. — Tu, pirmasis žvirbliuk, už savymeilę, ir tu, antrasis už didelį piktumą, ir jųs visi už prisidėjimą prie jų? Tai negražu.

"Ir visi žvirbliukai palenkė galvytes iš gėdos ir pižadėjo seniui žvirbliui, kad jie daugiau nebus savymeilųs ir pikti, ir, kad daugiau nesimuš. Senis žvirblis labai nusidžiaugė, nes jam visuomet budavo labai liudna, jei žvirbliai negražiai elgdavos ar budavo nepaklusnųs."

MOTERIMS

Smetoninis pyragas

3 kiaušiniai
1 puodukas cukraus
1½ puoduko miltų
1 šaukštukas baking powder
3 šaukštai vandens

Sumaišyk viską iš eilės. Kepk dvejose paprastose pajų blėtose. Kuomet gerai iškepę, perskelk pusiau ir aptepk su grietine, padaryta sekančiai: užvirink puskvortę pieno, šaukštą sviesto ir puoduką cukraus. Dapilk du šaukštu cornstarch sumaišytu su mažu kiekiu pieno. Virink 10 minučių. Įmaišyk du gerai išplaktu kiaušiniu ir virint dvi minutes ilgiau.

Chili Concarne

1 svaras malto steiko
3 svogunai
Vidutinė blėta pomidorų blėta didelių šabelbonų
2 puoduku vandens
2 šaukštuku chili pipirų

Pakepink supiaustytus svogunus svieste. Dadėk maltą steiką, apkepink biskį. Dapilk pomidorus, šabelbonus ir vandenį, apibarstyk chili pipirais, druska pagal skonį. Kepk, kol gatava. Šis valgis yra meksikonų labai mėgiamas.

Aprikosų pajus

1 šaukštas taukų
žiupsniukas druskos
½ šaukšto vandens
Miltų
½ blėtos aprikosų

Įtrink taukus į saują miltų, damaišyk druską ir vandenį, ir dadėk tiek miltų, kad butų kieta tešla. Iškočiok plonai, įklok į pajų blėtas ir kepk. Kuomet atvės, įdėk sausus aprikosus. Aptepk viršų išplakta smetona.

Datulių pyragas

8 šaukštai cukraus
4 kiaušiniai
2 šaukštuku baking powder
Pakelis datulių
8 šaukštai miltų.

Išplak kiaušinius su cukrumi. Apibarstyk datules miltais ir įmaišyk į kiaušinius. Įsijok miltus ir baking powder. Kepk 20 minučių. Pečius iš pradžių turi but vėsokas, paskiau reikia įkarštint — geriausia kept gaziniame pečiuje, nes lengviau nustatyt šilumą.

Žalių obuolių pajus

1½ puoduko miltų
6 šaukštai taukų
¾ šaukštuko druskos
6 šaukštai vandens ar pieno
6 žali obuoliai
1 puodukas cukraus
Nutmeg

Išsijok miltus ir druską. Pirštais įtrink taukus į miltus. Įpilk pieno ar vandens, kad pasidarytų tešla užtektinai kieta kočiojimui. Iškočiok plonai, įdėk į pajų blėtą (naudojant tik pusę tešlos). Apibarstyk tešlą ½ puoduku cukraus. Sudėk supiaustytus obuolius, apibarstant likusiu cukrumi ir nutmegu. Apdengk likusia tešla, prapiaunant kelias skylutes vidury, kad garas galėtų išeit. Kraštus tešlos gerai apspaudyt. Kepk labai karštame pečiuje 10 minučių, paskiau vėsesniam per 50 minučių, ar kol obuoliai suminkštės.

—o—

KAS SKAITO 'AMERIKOS LIETUVĮ" TAS VISKĄ ŽINO.

MILIJONIERIUS—BANKRUTAS

Dvi savaitės atgal Londone mirė vienas iš pasaulio didžturčių p. J. Ogden Armour. Po Ameriką jo vardas plačiai žinomas. Jis buvo vedėju vienos iš didžiausių Chicagos mėsos produktų korporacijos, su kapitalu nuo $300,000,000 iki $500,000,000.

J. Ogden Armour gimė Milwaukee lapkričio 11, 1863 m. Sunus Philipo Armour uždėtojo firmos Armour & Co. Dar budamas studentu jis turėjo stot prie vairo ir vest tėvo pradėtą pramonę. Laikui bėgant, vardas Armour kaipo didelio Amerikos finansieriaus pagarsėjo, jo darbuotė tapo labai įvairi ir plati. Jis buvo direktorium Chicago, Milwaukee ir St. Louis gelžkelio, pirmininku Continental ir Komercijos Banko Chicagoje, taipgi pirmininkavo Northwestern ir National Apdraudos kompaniją Milwaukee. Jis ištobulino ir praplatino Armour & Co. biznį užrubežy, įsteigiant Londone skyrių po vardu Armour & Co. Lt.d.

Viskas tam žmogui gerai klojos per ištisus 20 m. Jis apsivedė ir turėjo vieną dukterį, kurią pasekmingai gydė nuo sunkios ligos pagarsėjęs Austrijos chirurgas Dr. Lorenz. Lolita Armour vienatinė duktė milijonieriaus Armour skaitliavosi turtingiausia mergaitė Suv. Valstijose.

Žmogaus laimė ratu sukasi. Tai ji labai arti, tai vėl atsitolina. Pasisekimas apleido p. Armour nuo 1920 metų. Jo platus ir stambus biznis gavo kelis milžiniškus smugius, kurie padarė didelį ženklą jo paties ir visos kompanijos turto stovy. Jis ėmėsi išpardavinėt savo dalis įvairiose kompanijose. Beveik visur jis turėjo nuostolius. Pardavęs savo St. Paul gelžkelio akcijas, jis turėjo kelis milijonus nuostolių. Prasišalino nuo bankų ir kitų pramonės įstaigų, kur tik buvo įdėta jo pinigai. Idant pataisyt savo kompanijos stovį ir atsigriebt, jis likvidavo daug pelningų dalykų, visur su skaitlingais nuostoliais.

Taip metas po metų jo reikalai nėjo geryn, tik blogyn. Galutinai jis buvo priverstas parduot dalį savo privatinės nuosavybės. Vertėsi kiek galėjo, kad atsilaikyt nuo subankrutinimo. Ant kiek plati buvo jo darbuotė ir kiek atsakomybės buvo ant p. Ogden Armour uždėta, parodo skaitlius jo mėsos eksporto namų Suv. Valstijose yra 15 didelių Armour Co. mėsinyčių. Apart jų yra 400 produktų išdalinimo skyrių. Penkios dirbtuvės yra pietinėj Amerikoj, viena Kanadoj ir Londone. Taip sunki našta sulenktų pečius bent keno.

Negana to, nesenai ištikęs kviečių skandalas dabaigė p. Armour ne tik finansiniai, bet atsiliepė ant jo sveikatos ir moralės iegos. Kviečių kompanija,su kurios vedimu p. Armour nieko bendro neturėjo tapo sugauta neteisingoj svarstykloj. Kompanija turėjo sugrąžint $3,000,000, nes du jos žymųs administratoriai buvo pripažinti teismo kaltais. Kviečių kompanijos reikalus vedė p. Armour broliavaikiai. Toki tai buvo rupesčiai to turtingo ir žymaus žmogaus. Tų rupesčių užtektų keliems dešimtim žmonių, bet jie teko vienam..

J. Ogden Armour mirė Londone nepalikęs beveik jokio turto. Armour & Co. gyvuoja, bet priklausanti kompanijai milijonai nėra keno nors privatiška nuosavybė.

Keliom ypatom Amerike pavyko sukontroliuot ir valdyt didelį kapitalą. Laikui bėgant tas kapitalas išėjo iš jų rankų ir pasklydo po plačią visuomenę. Isteigėjai didelių pramonių arba jų įpėdiniai nevaldo jas autokratiškai. Jie turi tiktai dalį turto dručiai priveržtą prie cielybės visos bendrovės. Rešta turi bendrovės akcijonieriai. Nustojusių savo turto milijonierių jau priskaitoma visa eilė. Keli metai atgal mirė kaipo pavargėlis žinomas Amerikos finansistas Thomas W. Lawson. Arthur P. Walker mirė nustojęs daug savo milijonų. Pereitais metais mirė Reginald Vanderbilt. Iš $40,000,000 turto jis paliko pačiai ne visa $100,000. Milijonai John W. Gates, Gouldų ir Astorų tirpsta, didesnė jų dalis perėjo į rankas neturtingos visuomenės. Milijoninės rezidencijos, negalinčios atlaikyt uždėtų ant jų mokesčių, parsiduoda. Didžiausi Amerikos turtuoliai J. Rockefeller ir H. Ford nelaikė pinigų sukrautų bankose, kad procentuotų, o tiktai pasklaidino juos po pasaulį. Tokiu budu pinigai iš kur ateina, ten ir nueina. Tie parinkti giliukingi žmonės, kuriems pasisekė sutraukt kruvas pinigų, vėliau matė, kaip jie tirpsta ir nyksta. Ne mažai jie padėjo sveikatos ant rupesčio, ne viena galva pirm laiko pražilo ir ne vienas iš tos priežasties pirm laiko persiskyrė su šiuom pasauliu. **S. P.**

—o—

ATSISKYRĖM ABU..

Atsiskyrėm abu...
Viens nuo kito senai,
Bet aš tave sieloj
Slepiu visad giliai,
Nors daug laiko praeis,
Daug vandens nutekės,
Bet užmiršti tave
Jau širdis negalės.
Tavo veidas skaistus
Ir akių žvilgėsys
Ligi karsto lentos
Džiugins mano mintis.
Nors tau meilės skausmų
Negaliu apsakyt,
Bet greitom mintimis
Galiu tave lankyt.
Nieks jog man neuždraus
Karštai tave mylėt
Ir toj meilėj karštoj
Visą viltį sudėt.
Niekas negali priverst
Vienas kitą užmiršt.
Balsas meilės tikros
Visur duodas išgirst.
Tolimiausioj šaly
Net už jurių gilių
Atradau aš tave
Ir mylėti galiu.
Nors gyvenam skyrium
Viens nuo kito senai,
Bet mus meilė sieloj
Neužges amžinai.
Nors kunas kapuos
Sutriunės ir supus,
Karšta meilės daina
Su tavim visad bus.

ŠIS-TAS

BUVUSIS kaizeris Wilhelmas II, gyvena savo palociuje Doorn'e, beveik taip kaip ir Potsdame. Palocius yra gražus ir ruimingas, tarnų ir atendantų netruksta. Svečiai aukščiausio stovio renkasi užtektinai seno kaizerio palociun. Jo šeimyna gyvena ne praščiau už Holandijos karališką šeimyną. Apsigyvendinimas eks-kaizerio Doorne, pakėlė visą apielinkę biznio atžvilgiu. Daug naujų biznių priviso aplinkiniuose miesteliuose, ir kaimuose. Nedideliam miestely Zeist, tarpe Ultrecht ir Doorn tapo įsteigtas nedidelis, bet labai gražus teatras, kuriame suvažiuoja lošt geriausi artistai, nes jį remia ir lanko parinkta publika iš palociaus Doorn ir aplinkinių dvarų.

ITALIJOS poetas Gabrielle D'Anunzio parašė savo vėliausią tragediją laike 22 dienų. Tas veikalas buvo lošiamas atviro oro teatre, rašėjo villoj, prie 600 parinktų paties autoriaus ypatų. Lošimas atnešė $33,000 pelno, kuris bus suvartotas statymui teatro D'Annunzio sodne. Jam mirus, teatras taps tautiniu paminklu.

VOKIETIJOS respublikos kariuomenė beveik visa vadovaujama aukščiausios kilmės generolais ir karininkais. Sulig skaitliaus iš 3797 karininkų yra 785 iš bajorų kilmės ir turi aukštesnes vietas. Iš 44 generolų 23 bajorai, taipgi apie trečdalis visų pulkininkų priklauso aukštesnei klasai.

BIOLOGIJOS ŽINOVAI sako, kad užšalusios gyvatės, kuomet atitoksta, atgauna gyvybę. Tačiaus greitai atitarpintos gaišta. Procesas šildymo turi but lėtas.

Pirmutiniai gelžkelių traukiniai ėjo 15 mylių per valandą. Tuomet tas greitumas atrodė stebėtinu.

Vokietija turi 23 universitetus ir 7 licėjus. Didžiausi universitetai Berline su 9950 studentų ir Munich o — 7237 studentais. Senas Heidelbergo universitetas turi 1385 studentus .

PANAMOS kanalas turi 42 mylias ilgio. Jo perplaukimas ima paprastai 8 valandas.

KOLUMBUI atvykus 1492 metais šiaurinė Amerika nebuvo labai apgyventa. Kuomet tais laikais statistikų nebuvo, tad sunku sužinot kiek iš viso indijonų buvo. Mano, kad jų galėjo but į 1,115,000.

AUKŠČIAUSIAS pasauly tiltas yra nesenai užbaigtas viršuj Viktoria vandenpuolių pietinėj Afrikoj. Jis priklauso prie Cape ir Cairo gelžkelio. Tiltas iškeltas 400 pėdų virš vandens paviršio ir turi 450 pėdų ilgio.

HARVARDO universiteto profesorius R. D. Ward, paskelbė savo patėmijimus, kad aprubežiavimas ateivijos atnešė Suv. Valstijoms daug naudos. Tame laike kaip plaukimas svetimšalių nepritypusių darbininkų sumažėjo, o išradimas naujų mašinų pakilo. Patyrusi ir išlavinti darbininkai daugiau dirba ir daugiau išduoda negu pirmiau.

TAMSIOJI gadynė abelnai vadinama laikotarpį tarpe senovės ir dabrtinės istorijos. Istorikas Hallam nustato Tamsųjį amžį nuo 6-to iki 15-tam šimtmečiui.

SENOVĖS ROMOS pinigai parodo, kad tais laikais moterys garbiniavo savo plaukus. Beveik ant visų Romos pinigų, kur tik išmušta moteries galva, plaukai smulkiai garbinuoti, panašiai kaip ir dabar. Prieš tą laikotarpį ir po tam garbiniavimų mažiau matyt.

PALESTINOS naujį pinigai parėjo iš Anglijos į Jeruzalemą ir nepoilgam užims vietą dabartinių Egipto pinigų. Palestinos svaras yra lygus Anglijos svarui sterlingų. Jo padalinimas yra dešimtimis į vieną tukstantį mill'ų. Smulkųs pinigai mušti iš sidabro, nikelio ir bronzo.

UODAI ne kiekvieną ypatą lygiai kanda. Tas paeina nuo kuno kvapo, kuris uodus patraukia arba atbaido.

STATISTIKOS parodo, kad Suv. Valstijose kiekviena dieną suvartojama 781,000 bačkų gazolino.

DIDŽIUVĖS arba bangžuvės nors gyvena vandeny, bet turi šiltą krauja ir panašios labiau į žemės negu vandens gyvunus. Kaip visi žemės gyvunai bangžuvės reikalauja miego. Žuvininkai patyrė, kad jos miega ant vandens paviršiaus. Miegančias jas greičiau nuveikia ir pagauna.

PROFESORIUS Charles Brues patyrė, kad karšto vandens šaltiniuose Yellowstone Parke randasi gyvunai. Aukščiausio laipsnio temperaturoj nuo 190 iki 200 Fahrenheito skaitliavimo gyvunai nesilaiko, tačiaus vandeniniai vabalai, gyvena 90-100 laipsnių karščio vandenyje, didelės vandens musės pakenčia iki 100 laipsnių. Sliekai ir pijaukos gali gyvent vandenyje iki 124 laipsnių šilumos.

NARUŠEVIČIAUS EILĖS

CIT, NEVERK, MANO VAIKELI...

Cit, neverk mano vaikeli,
Kol jaunutis dar esi,
Kol vargai sunkųs nespaudžia,
Šypsos žvaigždelė šviesi.
Tu ramiai užmerk akytes,
Nuo verksmų susilaikyk,
Aš tau pasaką paseksiu,
Kurios atydžiai klausyk:
—Tykiai plaukia Nemunėlis
Tolyn nešdamas bangas,
Piktas priešas nerimauja,
Trempia mus dirvas, laukus.
Tavo tėvas sen's kareivis
Jau užgrudintas kovoj
Neleis priešui mus pavergti,
Viešpataut Lietuvoj.
Ateis laikas—pats suprasi
Tu gyvenimą aiškiau,
Pabalnojęs juodbėrėlį
Karan dumsi kuoveikiau.
Busi vyras augalotas
Ir, kaip ąžuolas, stiprus.
Daug tėvynei patarnausi
Vydamas priešus žiaurius.
Į karužę palydėsciu
Tave ašarom gailiom,
Tu akis žemėn nuleidęs
Taip-pat verksi patylom.
Palydėjus į karužę
Ašai lauksiu nekantriai
Skubaus tapo pagrįžimo,
Tave sapnuosiu tikrai.
Tu laimingai vės sugrįši
Iš sunkios, baisios kovos,
Piktų priešų nebijosi
Vyt šalin iš Lietuvos.
Džiaugsis Lietuva tėvynė
Darbais didvyrių sunų
Ir jų tarpe paregėti
Man tave bus malonu!
Cit, neverk, mano vaikeli,
Kudikėli malonus,
Kol skaisti jaunystė šviečia,
Ausk gražius, saldžius sapnus.
Kaip praeis brangi jaunystė,
Gražus sapnas prasiskleis
Ir jo vietoj į krutinę
Gilųs sopuliai įeis.
Atsiminęs pasakėlę,
Kurią šiandien pasakiau
Giliai dvasioj atsidusi
Ir kentėti bus lengviau.

PALYGINĘ SAVO IEGAS...

Palyginę savo iegas
Su iegom visos gamtos,
Pastebėsim, kad tik žaislas
Esame rankoje jos.
Mes—menkutės žemės dulkės
Judam, krutam laikinai,
O vėliaus umai sustojam
Ir išnykstam amžinai.
Mes apkaustyti gyvenam
Sunkiais skausmo retežiais
Ir į ateitį keliaujam
Mums nežinomais keliais.
Mes savo kelionės tikslo
Nebegalim numatyt,
Kas mus laukia ateityje
Mes negalim pasakyt.
Ką mes galim? ugi nieko
Pasakysiu jums tikrai.
Mes globoj žiauraus likimo
Esam tik menki žaislai.
Kol likimas žmogui leidžia
Šiam pasaulyje judėt,
Jis gražiai, linksmai gyvena,
I mirtį nenor tikėt.
O kaip tik jis atsimaino
Ir jau darosi rustus,
Viską žemėje palikęs
Skubin' eiti į kapus.
Turtai, mokslai, išradimai
Mums nė kiek nedapadės;
Paskutinėj valandoje
Jokios vertės neturės.

DUOKIT GREITĄ, RISTĄ ŽIRGĄ...

Duokit greitą, ristą žirgą,
Kurs, kaip viesula, smarkus,
Kurs pavijęs išblaškytų
Mus tėvynės grobikus.
Ir įkvėpkit į krutinę
Daugiau karštų paiegų,
Kad širdis nenusigąstų
Priešo draskančių nagų.
Duokit aštrų plieno kardą,
Su kuriuo josiu kovot,
Savo gimtinę tėvynę
Nuo plėšikų išvaduot.
Žvengia mano juodbėrėlis
Priešus vydamas tolyn.
Žiba mano aštrus kardas
Priešui durdamas širdin.
Priešų minios sudrebėjo,
Kuomet užvirė kova
Ir jų eilės prasiskirstė—
Atsiduso Lietuva.
Žirgas piktą priešą veja
Iš tėvynės kuotoliau,
Aštrus kardas jį kapoja,
Smugį kerta vis giliau.
Piktas priešas neišlaiko,
Krinta žemėn jo galva.
Neužilgo mus tėvynė
Bus nuo jo visai laisva.

KAI PASKUTINIAM MIRKSNY...

Kai paskutiniam akimirksny
Akis užmerkęs amžinai,
Pastosiu dvokiančiu lavonu,
Kas neužilgo bus tikrai,
Siela bus priversta ieškoti
Kitur jai vietos paskirtos:
Ar laimės amžinos danguje,
Ar pražuvimo, pabaudos,—
Gal bus jai Dievo nutarimas
Sugrįžt į žemę atgalios,
Kur ji be galo daug kamavos
Del vargo sunkenybės didžios,
Tuomet su tavim susitiksiu,
Pastosiu gyvas tam sapne,
O tu užtark mane prieš **Dievą,**
Karštai pasimelsk už mane.

E. Magaram'as

DANTIS UŽ DANTĮ

Bakalavr (taip vadinasi kinų studentas aukštesnės mokyklos, pervestas į mokslo laipsnį) Ma-čei-lin kilęs iš Čian-Su, papasakojo, kad jaunystėje, besimokant savo tėvo namuose, jis gyveno viršutinio aukšto kambaryj, kurio langas išeidavo į terasą (balkoną) kaž-kokio Vano, užsiimančio prekyba. Terasa buvo aukštai iškelta, apsupta nuo žingeidaujančių barjeru, kur stovėjo augalai, puodeliuose auginami.

Vieną kartą prašvintant, kuomet tiktai pradėjo brėkšt diena, jaunasai Ma, labai anksti pakilęs, prisiartino prie lango, idant pažiurėt koks oras ir išvydo terasoje Vaną, užimtą laistymu gėlių. Pabaigęs darbą, tasai rengėsi nusileist žemyn, kuomet šalia praėjo žmogus su dviem kibirais mėšlo. Tasai sustojo ir su našuliu įsiragožino per užtvarą, vedantį į terasą, idant Vanui pagelbėjus laistyt. Van nepatenkintas purviną neprašytą svečią pastumėjo. Tasai atsispyrė. Abu vyrui kit's kitą pradėjo stumdyt. Kadangi prieš tai buta lietaus, vieta prie užtvaro buvo slidi. Atėjusis neteko lygsvaros ir nupuolė nuo viršaus žemyn. Du kibiru nupuolė jam ant krutinės. Jis buvo vietoje užmuštas. Van išsigandęs dar tiek turėjo sąmonės, kad nesušukus. Jis atidarė užpakalines savo buto duris, paėmė lavoną už kojų ir jį nuvilko prie upės kranto. Paskui jis pastatė šalia lavono jo du kibiru, nuėjo į savo kambarį, duris užsirakino ir atsigulė į lovą.

Nežiurint į savo jaunystę Ma-čei-lin suprato, kad busią už-vis geriau nieko apie tą baisų dalyką nekalbėt. Kuomet užstojo diena, jis išgirdo riksmus, kad ant upės kranto esą surasta lavonas. Apie tai pranešta mandarinui, kuris apie pietus atvyko tą nuotikį ištirt. Ekspertas apžiurėjo lavoną. Nerandant ant jo prievartos ženklų, nuspręsta, kad nabašninkas nebuvo užmuštas, o numirė bepuolant iš aukštumos. Mandarinas išklausinėjo sodiečius. Visi atsakė, kad nieko nežiną. Tuomet mandarinas, įsakęs nabašninką į karstą paguldyt ir suieškot jo gimines, išėjo.

Sukakus devyniems metams Ma-čei-lin budamas 21 metų gavo aukštesnį laipsnį. Jo tėvas numirė. Šeimyna varge pasiliko. Ma-čei-lin vis tame pat kambaryj gyvendavo ir užsiimdavo tuomi, kad duodavo keliems mokiniams pamokas. Artinosi laikas trimetinių bakalavrams kvotimų ir jis keldavosi švintant, idant savo klasikus studijuot. Vieną kartą ankšti iš ryto, atidarant langą, jis išvydo toli gatvėje žmogų su dviem kibirais, iš lėto besiartinantį. Jis pažino mėšlo nešiką. Ma išsigandęs pamanė, kad tatai esąs gui, kuris atėjo senam Vanui atkeršyt. Bet ne! Gui praėjo pro Vano vartus per gatvelę, dar kelis desėtkus žingsnių padarė ir įėjo į kiemą vienos šeimynos Li, labai padorios ir draugaujančios su Ma šeimyna. Tasai susirupinęs nuėjo sužinot kame dalykas. Prie vartų, šalia namo Li, jis sutiko tarną, iš ten išeinantį.

—Kas atsitiko?—paklausė Ma.

—O tas,—atsakė tarnas,—kad musų šeimininkė begimdanti ir šaukianti suspausta sopulių. Aš einu bobutę pakviest...

—Ar buvo pas jus užėjęs žmogus dviem kibirais nešinas?—paklausė Ma.

—Ne,—atsakė tarnas.

Tuo pat laiku tarnaitė iš namų išbėgusi pašaukė tarną, sakydama:

—Veltui bešaukt bobutę: musų šeimininkė pagimdė gražų vaikelį...

Ma suprato, kad kibirų nešikas atvyko ne del to, idant keršyt, bet idant rast prieglaudą ir į naujagimį įsikunyt.

—Visokiame atvėjyje, tarė jis pats sau,—tatai nesuprantama. Nejaugi tasai bėdinas velnias nori apsigyvent tokioje turtingoje šeimynoje?

Nuo to laiko, niekam nė žodžio nesakydamas, Ma tėmijo iš šalies Li šeimyną, idant sužinojus, kas toliau bebus.

Už septynių metų mažasai Li paaugo, pareikšdamas visišką prie mokslo pasibjaurėjimą ir didelę meilę prie paukščių ir jų auginimo. Senasai Van jau turėdamas virš aštuonesdešimts metų buvo visiškai atsidavęs savo gėlėms ir jų priežiurai. Van dar laistydavo savo gėles, o mažasai Li tuo tarpu atidarė savo balandinyčias (namelio balandžiam laikyt) langelį. Apie dešimtis balandžių nulėkė ir atsitupė ant Vano terasos užtvaro. Manydamas, kad jie daugiau nenorį lekiot, vaikas juos pašaukė. Kadangi balandžiai negrįždavo, jis metė į juos akmenį, kuris pataikė į Vaną, besirengiantį nuo terasos nusileist. Van nuo sudavimo neteko ligsvaros, nupuolė nuo viršaus žemyn ir mirtinai užsimušė. Mažasai Li nesušuko, uždarė langelį ir pats prasišalino.

Kuomet užstojo diena, Vano vaikai ir anukai atrado jo lavoną.

—Jis netyčia užsimušė, —tarė jie.

Jį belaidojant, sulig papročio, apraudojo.

J. Naruševičius.
Mokolai—1927.

Roda—Roda

DUOSNUMAS

Nedideliame Rytų miestelyje gyveno vienas teisingai tikįs (Mahometo pasekėjas. —Vertėjas), nors ir turėjęs gerą dvarą, namus ir ukį, bet negalėjęs padengt visų savo reikalavimų pajamomis nuo žemės. Buvo aišku, kad jam reikia užsiimt šalia su kaimo ukiu, kokia nors prekyba arba amatu. Bet miestelis menkas, apyvarta neteikdavo jokios vilties uždarbiui. Ir štai jis pardavė savo sklypą žemės, pavertė visą likusį turtą į pinigus ir persikėlė į didelį miestą.

Kaip ir kiekvienas atvažiavėlis, jis nuėjo į viešbutį, išnuomavo nuo šeimininko kambarį ir įsitaisė jame. Ištisas dienas jis vaikštinėdavo prekybinėje miesto dalyje, žiurinėjo į dešinę ir į kairę ir galvojo, nuo ko čia pradėjus; gi vakare sėdėdavo pas save namie viešbutyje ir prie juodos kavos kalbėjo su naujù pažįstamu apie savo planus.

Jam patardavo tai vieną, tai kitą. Bet nė vienas iš siulytų biznių jam nepatiko. Vienas atrodė jam perdaug varginančiu; kitam, jis truko pinigų; ir visi jie, į kruvą paėmus, atrodė jam netikrais ir teduodančiais mažą pelną.

Kartą, bastydamasis gatvėmis, jis praėjo pro šventyklą ir pamatė joje didžiulę minią žmonių, klausiusių chadžos pamokslo.

—Ehe, — pamanė teisingai tikįs, — turbut chadža skelbia ką nors įdomų, jeigu žmonės taip susieina prie jo.

Pagalvojo — ir pats įėjo į šventyklą.

Chadža savo pamoksle sakė:

—Teikite dovanas neturtingiems! Ką jųs atiduosite neturtėliams, Alachas grąžins jums dešimteriopai!

—Palauk, — pamanė teisingai tikįs, — tos prekybos aš ir imsiuos! Teikti dovanas neturtėliams užsiėmimas nevarginąs; Alachas — skolų mokėtojams i šgalįs; tas dalykas geras, o ir tikras, jeigu jau chadža skelbia iš paties korano.

Jis nuėjo iš šventyklos į savo viešbutį ir pradėjo teikt dovanas neturtėliams. Teikė dovanas tą dieną, teikė kitą.

Šeimininkas norėjo įkvėpt jam proto ir tarė:

—Geradari, pasilik ir sau ką nors!

—O, ne!—atsakė teisingai tikįs. Kuodaugiau aš išdalysiu neturtingiems, tuo geriau, juk aš gausiu dešimteriopai!

Ir jis dalino savo turtą, kol pats nepasiliko su tuščiomis rankomis.

Tuo tarpu atvažiavo naujų gyventojų. Šeimininkas atėjo ir pareiškė:

—Mielas bičiuli, man reikalingas tas kambarys svečiams, kurie išgali mokėt. Paliuosuok jį!

— Pamanyk, šeimininke: kur man dėtis, jeigu tu mane išvarysi? — nusiminime sušuko geradaris.

Žmogui, išdalinusiam neturtingiems visą savo gerą, šeimininkas negalėjo nusidėt ir tarė jam:

—Gali dar pabut pas mane. Apačioje kavinėje, aš turiu kertę. Jeigu tu ten truputį susiriesi, tai puikiai galėsi miegot.

Visą pusę metų miegojo vargšas, susirietęs kavinės kertėje.

Kartą vėl atėjo šeimyninkas ir pareiškė jam:

—Klausyk, bičiuli, mieste greitai bus mugė — man reikalinga kiekviena mano namų kertelė. Tavo vietoje turi pernakvot turtingas pirklys. Juk tau ir taip buvo joje ankšta.

—Bet kurgi man dėtis?

—O kas man darbo? Vienok, ar žinai ką? Mano kieme stovi didelis vištininkas kaip tiktai dabar esąs tuščias. Naktys dabar šiltos, tu ten puikiai įsitaisysi.

—Hm... dėkoju tau!—atsakė suelgėtėjęs geradaris. Ir nugyveno visus metus vištininke, kieme.

Atėjo pavasaris, vėl atėjo šeimininkas ir pareiškė:

—Klausyk, aš prisiiprkau vištų — man reikalingas vištininkas. Eik lauk iš čia!

—Gerai, bet kurgi man dėtis?

—O aš ką žinau? Anglių kambaryje yra vietos, visuomet pasilieka vietelė virš anglių. Jeigu nori...

—Aš pasiruošęs. Juk tavo vištininke buvo ne geriau!

Ir štai vargšas pasitaisė savo patalą anglių kambaryje ir nugyveno ten du metus, praleisdamas savo menką buvojimą, kaip sunkią naštą.

Vieną puikų rytą, juodas, kaip puodis, išlindo jis iš savo kambariuko. Jis nuėjo į miestą, atsisėdo ant akmens, susimąstė apie savo prakeiktą gyvenimą, apie tai, kaip butų gerai padaryt jam galas, ir išsiblaškiusiai ėmė krapštyt lazda smėlyje: staiga — kas tai? Kas žibterėjo taip ryškiai?

Jis pakėlė radinį — tai pasirodė brangus akmuo. Jis ėmė atkasinėt smėlį ir neužilgo iškasė dėželę, beveik supuvusią, bet pilną brangenybių.

Skubiai surinkęs brangenybes ir nuvalęs jas, jis nubėgo į prekybinę miesto dalį. Auksakaliai užmokėjo jam už radinį paskirtą sumą.

Jis tuojau nuėjo į viešbutį, užsikabino anglių kambaryje ir perskaitliavo pinigus; pasirodė lygiai dešimteriopai palyginus su tuo, ką jis buvo išdalinęs neturtingiems — nė daugiaus nė mažiau!

Jis džiaugsmingai užmokėjo svetingam šeimininkui už butą, suvyniojęs įsidėjo likusią sumą į savo diržą ir pasuko savo pėdas linkui šventyklos.

Ten vėl buvo juodai juoda nuo žmonių, susirinkusių klausyt chadžo. Teisingai tikįs, prasistumė į priešakį paklausyt apie ką kalba.

—Teikite dovanas neturtingiems, — kalbėjo chadža, —ką jųs duosite neturtingam, Alachas grąžins jums dešimteriopai!

— Ei, žmones! — sušuko teisingai tikįs. — Tai, ką jums pasakoja tas gudrus pamokslininkas, tikriausia tiesa, aš tai savimu ištyriau. Alachas už viską atiduoda dešimteriopai. Bet tai darydamas jis stato šiokias tokias mažas sąlygas: pusę metų reikia nugyvent kavinėje, metus vištininke ir du metu anglių kambaryje. Jeigu jųs norite visą tai padaryt — jusų valia. Kas liečia mane, tai aš prisisotinęs iki kaklo ir daugiau neduosiu neturtėliui nė vieno mažyčio pinigėlio.

Vertė **Leonas Vitkauskas.**

—o—

KAS KELIAS MINTIM Į DANGŲ

Kas kelias mintim į dangų
Ir dangaus trokšta tikrai,
Tam visuomet skaisčios dienos
Šypsos gražiai, maloniai:
Aukščiau debesių saulutė
Kupina skaisčios šviesos
Iš beribinės aukštybės
Meiliai šviečia visados.

J. Naruševičius.

E. Magaram'as

ARTISTAI IR VAIDINIMAI

Pekine aštuoniolikto šimtmečio pabaigoj teatralinė draugija Gaocho-ban buvo labai pragarsėjusi. Vieną kartą atjojo pasiuntinys ir atėjęs į kontorą tarė:

—Tamstų prašoma tuojaus atvykt, idant dainuot ir lošt vienuos namuos komediją, tie namai randasi už vartų Cha-da-min.

Tą dieną artistai buvo liuosi, surinko savo daiktus ir nuvyko į nurodytą vietą. Tuo tarpu užstojo naktis. Tuščioj vietovėj jie staiga išvydo didelius namus, žibančius žiburiais ir žmonių minią.

Kuomet jie prie namų priėjo,į juos išėjo sena auklė ir tarė:

—Panelė liepė, idant nedainuotumet nieko, apart meiliškų dainelių. Prie to nė joks perstatymas klaidžiojančios sielos neprivalo scenoje pasirodyt. Ir prašoma daug triukšmo nekelt.

Režisierius sulig reikalavimo suorganizavo atatinkamą programą. Artistai dainavo nuo pusiaunakčio ligi švintant, prie to jiems nedavė pasilsėt ir nepavaišino nė vynu, nė pyragaičiais.

Auditorija pasirodė artistams esant labai nepaprasta. Ir ponios, sėdėjusios aukštai, sulig papročio grotele atitvertos, ir ponai, užėmusieji vietas priešakyj scenos, —niekas iš jų garsiai nekalbėjo: visi taip slaptingai šnabždėjosi, kad nebuvo galima suprast apie ką jie kalbasi.

Pradžioje artistai stebėjosi, paskiaus jie pradėjo pykt. Nekreipiant domės į padarytą uždraudimą jie išleido ant scenos Chuan-du (Chuan du, arba Chuan-chu —įgaliotas Dangaus ministeris žemėje. Vaidinimai ir visos tamsiosios gamtos jegos sulig kinų tikėjimo, jaučią šventą baimę prieš jo paveikslą) bečerškinantį savo kardu, sveikinamą baisiu bubnų gaudimu ir gongų garsais. Umai užstojo tamsa ir tyla. Artistai pasirodė tarp dygliuotų erškėčių krumų priešais kaž-kokį kapą.

Jie paskuboms surinko savo daiktus ir dekoracijas ir anksti iš ryto nuėjo į miestą. Kuomet po to apklausta kaimynų, arčiau begyvenančių, tai sužinota, kad tasai kapas esąs vienos panelės, kilusios iš aukšto luomo, vardu Mu. **J. Naruševičius**
Mokolai—1927.

E. Magaram'as

ĖDRUS VELNIAS

Čian-su kaž-koks Li ir jo žmona labai gerai drauge sugyvendavo. Vyras numirė dar nesulaukęs keturiasdešimties metų. Kuomet jį paguldė į karstą, nenurimstanti našlė nedavė prikalt antvožo. Rytais ir vakarais, kuomet jinai, einant papročiu, paliaudavo priešais karstą verkt, našlė pakeldavo antvožą ir ilgai žiurėjo į savo vyro lavoną.

Čian-su tikėta, kad į septintą naktį po mirčiai ateinąs pragaro sargas paimt nabašninko vėlę ir niekas nenorėjęs tą naktį namie pasilikt. Našlė nuvedė savo vaikus į saugią vietą ir pati viena pasiliko saugot karstą, sėdint gretimam už uždangos kambary. Apie pusiaunaktį ledinis dvelkimas visus namus pripildė ir lempose užgeso šviesa ir led-ne-led tik viena lemputė silpnai blykčiojo. Netrukus po to per langą įlindo didelis velnias, daugiau kaip šešių pėdų aukščio, rudais plaukais ir apvaliomis akimis. Jis vienoje rankoje laikė geležinę šakę, o kitoje virvę, idant nabašninką surišus. Bet vos tiktai jis išvydo ant staliuko priešais karstą lėkštes su valgiais, jis tuojaus-gi metė savo šakę, išleido iš rankų virvę ir godžiai metėsi gert ir valgyt. Tuo laiku vyro vėlė, mėšlungingai krupčiodama, su verksmu čiupinėjant baldus, artinosi prie moteries ir pakėlė uždangalą. Moteris raudojant ją ranka nutvėrė. Jinai (vėlė) buvo šalta, kaip ledas. Žmona ant greitųjų suvyniojo ją į kaldrą, idant nuo rudoje velnio paslėpus.

Kuomet velnias pabaigė gert ir valgyt, jis pradėjo ieškot vėlės, kurią atėjo paimt. Žmona garsiu šauksmu šaukė pagelbon savo vaikus. Rudas velnias susigėdinęs taip greit išdumė, kad net savo šakę užmiršo.

Moteris padedant savo vaikams padėjo į karstą kaldrą, kurioje buvo suvyniota vyro vėžė. Lavonas staiga atgijo ir pradėjo kvėpuot. Žmona ir vaikai išėmė jį iš karsto, paguldė į lovą, ir davė jam išsigert iš ryžių darytos degtinės. Bešvintant nabašninkas visiškai sugrįžo prie gyvybės ir jausmų. Tuomet gi pradėjo tirinėt geležinę šakę, velnio ant greitųjų paliktą. Tatai buvo viena iš tų šakių, ant kurių mirusiųjų atminčiai deginama popieriniai pinigai.

Vyras ir žmona dar gyveno drauge virš dvidešimties metų. Moteris jau buvo šešiasdešimties metų, kuomet jinai vieną kartą nuėjo melstis į dievaičio, miesto užtarytojo šventyklą.

Pakeliu jinai susitiko du žauliu, vedusiu paskui save rudąjį velnią retežiais apkaustytą. Tatai buvo tas pats rudasai velnias. Jis pažino ją ir tarė:

—Pasidėkojant mano ėdrumui, tu tuomet su manim aną šposą sulošei. Štai jau dvidešimts metų, kaip aš vaikščioju deliai tos klaidos retežiais apkaustytas. Bet šiandien užstojo mano diena, idant su tavim atsiteisus...

Moteris sugrįžo namo. Jinai tą pačią dieną apsirgo ir numirė. **J. Naruševičius.**
Mokolai—1927.

—o—

JUOKAI.

Policistas—Ei, tu, brisk iš vandens. Ar nežinai, kad negalima maudytis po aštuntai valandai?

Žmogus vandeny—Do-do-vanok man. Aš nesimaudau—aš skęstu.

JUOKAI

Krautuvėj — Prašau parodyt man kalnierių.

Pardavėjas—Ar tokį kaip mano?

—Ne, parodyk man švarų kalnierių.

—Ar Marė gali užlaikyt sekretą?

—O taip, ji niekuomet nepasako kas jai pasakė sekretą.

Viešbuty, gretimuose kambariuose buvo dveji vestuvių pokiliai. Besimaišant svečiams, nutarta bendrai linksmintis, atidaryta durįs tarp kambarių. Vienos jaunamartės tėvas priėjęs prie vieno svečio, siulė "dar gurkšnelį ant jaunųjų intencijos." Tas atstumė stiklelį bailiai pratardamas:

—Ne, ne. Ačiu. Žinau kiek man užtenka. Jau dabar matau dvi jaunamartes, kur pridera but tik vienai.

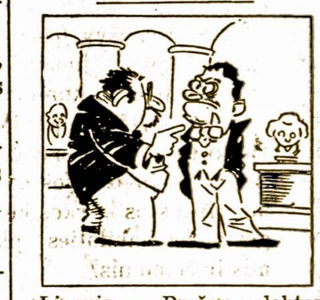

Ligonis. — Prašau, daktare, negasdinkit mane tekniškais vardais, trumpais žodžiais pasakykite kas man kenkia.

Daktaras.—Trumpai pasakius, sergi tinginystės liga.

Ligonis.—Ačiu. Dabar meldžiu pasakyt man tekniską vardą, kad galėčiau savo pačiai pranešt.

— Delko nustojai dainavęs chore?

—Nagi, vieną dieną nedainavau, tai keli žmonės užklausė, —kas vargonus pataisė.

Naujausia komedija

"EKSCELENCIJA"

keturių aktų

apie tai, kaip dvi Amerikietės Lietuvės, turtingo butlegerio našlė su duktere, parvažiavo į Kauną "aukštų" žentų ieškot ir kaip jos papuolė į Kauno žulikų nagus, iš kurių jas laiku du amerikiečiai išgelbėjo ir patys su jom apsivedė. Veikale dalyvauja trįs moterįs ir šeši vyrai. Scenos paprastos: parkas arba miškas viename akte, ir vidus poniško kambario kituose aktuose. Reikalaukite "Dirvoje."

Reikalaukite pamatymui "Dirvos" — siunčiama dovanai.

"DIRVA"
6820 Superior Avenue,
Cleveland, O.

SVEIKATOS REIKALAI

Prižiurėk savo sveikatą, tada sveikata prižiurės tave.
Parašė Dr. Landžius—Seymour

KUNO HIGIENA

1. Šviežias oras ir saulės šviesa butinai reikalinga sveikatos palaikymui, todel reikia įvairiais budais rupintis, kad į gyvenamąsias vietas įeitų kuodaugiausia šviežio oro ir saulės spindulių.

2. Stengkis užgruzdint savo ,apmazgodamas kasdien visą savo kuną, arba bent viršutinę jo dalį šaltu vandeniu. Vaikščiok, kuomet galima, į pirtį sykį per savaitę, arba daryk sau kasdien šiltą vanią nupraust kuną.

3. Šiltam orui esant, maudykis atlapame ore, geriausia vandenyje, saulės spinduliais sušildytame.

4. Burną, dantis ir gerklę laikyk švarume kiekvieną rytą ir kiekvieną vakarą, o taipgi ir po kiekvieno valgymo gerokai praplauk juos.

5. Vaikščiok kaip galima ilgiau atvirame ore, pasinaudodamas šviežiu oru.

6. Nesirėdyk per daug šiltai. Galvą padengk tik iš lengvo, o kaklas tebuna visai neaprištas.

7. Nesivaržyk per daug stipriai (pav., juosta arba kitu kuo) jokių kuno dalių.

8. Apsiavimo pavidalas, ypatingai pėdos, privalo but tinkamos tavo kojos pavidalui. Aukštos kurkos kenkia, geriausia naudoties plačiomis ir žemomis.

9. Niekuomet nelaikyk ant save šlapių pančiakų, batų arba šlapių drabužių, bet numesk juos kaip tik galima greičiau ir apsivilk viskuo sausu.

10. Gerk ir valgyk su saiku; saugokis sugedusio ir blogai išvirto maisto, o taipgi ir vaistų, prisipratink prie prasto ir valgyk per dieną (parą) ne daugiau,kaip tris sykius; nevartok labai daug erzinančių daiktų, kaip tai: labai daug druskos, spiritinių gėralų, nevalgyk žalios mėsos ir nenunokusių vaisių. Gulk anksti ir iš ryto kelkis taipgi anksčiau, suvartodamas miegui apie 9 valandas. Negadink savo nakties ramumo ir pasilsio norint, sunkaus proto arba kuno darbu prieš einant gult. Rytą kelkis tuojaus iš lovos, nesivartydamas joje pabudęs.

Neprisileist ligos daug lengviau, negu ją gydyt. Neprisileist ligos galima tiktai pildant svarbiausias sveikatos taisykles, paimtas iš mokslo, kuris vadinas higiena.

11. Žinok, kad dauguma ligų atsiranda per užkrėstas nuo kitų ligonių arba nematomų paprasta akimi, smulkiausių kenksmingų gyvunėlių bakterijomis vadinamų.

12. Neužmiršk, kad bakterijos dažniausia gyvena nešvariuose butuose ir ant visų nešvarių daiktų, ir kad jų ypatingai daug yra vandenyje miesto upių ir prudų, užverstu nešvarumais, kurie subėga į juos, ir ant įvairių vaisių ir daržovių paviršiaus.

13. Todel stengkis visuomet gert virintą vandenį, nes tokiame vandenyje bakterijos jau užmuštos ir, žinoma, nekenksmingos.

14. Saugokis kaišiot į burną tokių daiktų, kurie nuolat eina per rankas, kaip antai: pinigai,paišeliai ir t.t. O taipgi nekišk pirštą į burną, kuomt esi juo palytėjęs kitus daiktus.

15. Vyniok duoną, bulkas ir kitą maistą tiktai į švarų, niekuomet dar nevartotą popierą, o jei laikai tokius daiktus pintinėje, tai išdulkyk ją, iškratyk iš jos trupinius, į kuriuos greitai prisirenka bakterijų.

16. Prieš pradedant valgyt vaisius ir daržoves, nulupk nuo jų žievelę, arba nuplauk juos virintu vandeniu.

17. Įsiduręs adata, arba vinimi arba kitokiais metaliniais daiktais, tuojau praplauk žaizdelę spiritu arba šaltu vandeniu, grynu, nes panašųs daiktai dažnai buna aptraukti rudimis, kurios patekę į žmogaus kraują, užkrečia jį.

18. Saugokis buvot tokiuose butuose,kame maža tėra oro, arba kame oras sugedęs, turintis savyje daug bakterijų.

19. Neužmiršk, kad ligas platina taipogi ir persišaldymas. Todel saugokis jo.

20. Saugokis sėdėt ten, kame yra vėjo traukimas, ir išeit sukaitusiam iš šilto kambario į šaltą orą.

21. Stengkis apsivilkt sulig oro, ne per daug šiltai, Neatsisegiok atviram ore, viršutinių drabužių, kolei nesugrįši namon.

22. Saugokis gert karšto po šalto ir atbulai.

23. Vos tik pasijusi nesveikas esąs, kreipkis prie daktaro, jis patars.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

(Foreign Language Information Service)

UŽSIĖMIMAMS LEIDIMAI

Suvienytose Valstijose kaip ir kitose šalyse, yra nekurie užsiėmimai, kuriais žmonės ateiviai ir vietiniai — negali užsiimt be leidimų, ir kartais net turi pereit egzaminus parodyt, kad yra tinkami atlikt darbą. Čionais Amerikoje yra užsiėmimų, kuriuos tik Amerikos piliečiai gali sekt. Užsiėmimų reguliacijos mainosi įvairiose valstijose ir net miestuose. Sekanti sutrauka paduoda surašą užsiėmimų, kuriuose 1925 m. tik žmonės su leidimais galėjo dirbt. Kur nėr valstiškų įstatymų, tai miestai arba miesteliai reikalauja leidimų. New Yorko miestas turi kaikuriuos leidimų reikalavimus kokius pati New Yorko valstija neturi.

1). Šoferiai ir "taxicab" šoferiai.

Trisdešimt penkiose valstijose šoferiai ir "taxicab" šoferiai turi išsiimt leidimus. California, Illinois, Massachusetts, Michigan, New Yorkas ir Pennsylvania —septynios valstijos, kuriose randasi daugiausia svetimšalių turi tokį įstatymą.

2). Švinoriai.

Dvidešimt trijose valstijose vyras negali užsiimt švinoryste be leidimo. Valstijos, kurios reikalauja leidimus yra Illinois, Massachusetts, Michigan, New York ir Pennsylvania — penkios valstijos, kurios turi daugiausia svetimšalių.

3). Inžinieriai ir ugniagesiai

Keliose valstijose inžinieriai turi išsiimt leidimus prieš einant dirbt. Massachusetts, New Jersey, Ohio ir Pennsylvania reikalauja leidimus. Be leidimo negalima but ugniagesiu Massachusetts ir New Jersey valstijose.

4). Barzdaskučiai

Šešiolika valstijų reikalauja leidimų barzdaskučiams: —Connecticut, Delaware, Illinois, Michigan, Rhode Island ir Wisconsin turi tokius įstatymus.

5). Elektrikai

Keturiose valstijose—Massachusetts, Minnesota, Tennessee ir Washington, elektrikai turi išsiimt leidimus.

6). Tavorų pabučiai (pirkliautojai).

Beveik visur Suv. Valstijose negalima pardavinėt tavorus ant gatvių arba po namus be leidimo. Tas liečia drabužius, maistą, saldainės ir laikraščius. Liečia daiktus parduotus šaligatvėse: parduotus iš gurbelių, nuo vežimų ir automobilių. Daugiau svetimtaučių suareštuoti už peržengimą šito įstatymo neg bile kito ir vis del nesupratimo.

7). Akušerės

Beveik visos valstijos reikalauja, kad akušerės turėtų leidimus. Moterys gali gaut leidimus tik po pasekmingų egzaminų, ir pirm egzamino turi mokintis akušerystės mokykloj. Certifikatai iš svetimų akušerystės mokyklų priimti šioje šalyje. 4 valstijos, kurios turi labai daug svetimtaučių, turi tuos reikalavimus. Californijoj aplikantas turi užbaigt augštesnę mokyklą. Illinois ir New Jersey valst., turi užbaigt paprastos mokyklos aštuonias klesas. Pennsylvanija reikalauja laike egzamino vartojimo anglų kalbos. Kaikurios kitos valstijos taipgi reikalauja žinojimo anglų kalbos. Kaikuriose valstijose moterys gali imt egzaminą su pagelba vertėjo. Moteris — ateivė arba vietinė — negali užsiimt akušeryste Massachusetts valstijoj. Tos valstijos gydytojai turi pagelbininkus, kurie atlieka tą darbą.

8). Kuno gniaužymo darbininkai (masažistai)

Daugely vietų Suv. Valstijose kuno gniaužymo darbininkai gali sekt savo užsiėmimą tik prisilaikant prie kaikurių reguliacijų. Turi išsiimt leidimus ir tie leidimai išduoti tik žmonėms, kurie gali prirodyt, kad gero budo ir tinkamai pasiliavinę. Daugelio vietų grožybės salonų savininkai turi turėt leidimus.

Apart viršminėtų užsiėmimų kaikurie miestai ir miesteliai turi kitus užsiėmimų reikalavimus. Pirm negu naujai atvykęs gali pradėt savo biznelį arba atlikt kokį darbą , apart paprasto darbo, turi apsipažint su savo vietos leidimų reguliacijomis.

Jeigu žmogus neprisilaiko prie įstatymų, tampa suareštuotas ir turi užsimokėt bausmę, ir nežinojimas įstatymo jam nepagelbės.

Naujai atvykęs ras, kad ir dideli miestai turi savo ypatingus reikalavimus. New Yorke barzdaskučiai neturi turėt leidimų, bet visuose kituose užsiėmimuose leidimai reikalingi.

Daugelis valstijų reikalauja profesijų leidimus. Paprastai dantistai, advokatai, gydytojai, vaistininkai, veterinarai, mokytojai ir slaugės turi turėt leidimus sekt savo pašaukimus.

IMIGRANTAMS PROGOS AMERIKOJE

Daugelis žmonių vadina Suv. Valstijas progų šalimi. Gal niekur kitur žmogus tik su noru dirbt gali taip nužengt savo parinktoje profesijoje kaip čia.

Sekančios skaitlinės imtos iš Suv. Valstijų 1920 m. cenzo, parodo imigrantų pasekmingus užsiėmimus:

560,000 imigrantų buvo ukių savininkai arba užveizdėtojai.

425,000 imigrantų buvo krautuvių savininkai.

73,000 imigrantų buvo fabrikų savininkai arba direktoriai.

28,000 imigrantų buvo fabrikų užveizdėtojai.

27,000 imigrantų buvo kunigai arba ministeriai.

23,000 imigrantų buvo tavorų įgabentojai arba išgabentojai.

15,500 imigrantų buvo bankieriai arba mekleriai.

13,000 imigrantų buvo kasyklų savininkai arba užveizdėtojai.

13,000 imigrantų buvo viešbučių savininkai arba užveizdėtojai.

8,000 imigrantų buvo laivų kapitonai arba kapitonų pagelbininkai.

7,500 imigrantų buvo advokatai arba teisdariai.

7,500 imigrantų buvo artistai.

7,500 imigrantų buvo aktoriai.

6,000 imigrantų buvo gelžkelių direktoriai arba viršininkai.

4,500 imigrantų buvo redaktoriai arba rašytojai.

4,000 imigrantų buvo savininkai "transfer" kompanijų.

3,000 imigrantų buvo teatrų savininkai.

2,600 imigrantų buvo kolegijų profesoriai.

SKILVIO NEMALIMAS

Skilvio nemalimas gali but priežastimi bile kokios ligos, kurią galima surast tik per gerą fizinį išegzaminavimą.

Kuomet skilvis nenori priimt valgio, kuomet atsiraugiama ir jaučiama skausmas skilvy, tuomet skilvis nemala. Jei kas nors taip jaučiasi, turėtų greitai kreiptis prie gydytojo.

Dažniausiai skilvio nemalimo priežastis yra netinkamas valgis. Gal kartais per daug valgoma arba valgis nėra tinkamas, arba pergreit valgoma. Atsižveigiant ant kiek skilvis yra skriaudžiamas, stebėtina dar kad jis dirba. Žmonės pripratę skilvį prikimšt netinkamais valgiais ir kuomet skilvis nebegali dirbt, tada sakoma, kad skilvis nemala. Kad apsisaugojus nuo tokių aplinkybių, reikia reguliariai valgyt tinkamus valgius, ne per daug, ir gerai juos sukramtyt.

Apart netinkamo valgio yra dar kitų skilvio nemalimo priežasčių. Taip vadinama liga appendicitis yra viena, dažnai ji yra pradžia vėžio ligos viduriuose. Inkstų ligos prasideda su skilvio nemalimu; taip pat ir kepenų ligos turi artimus ryšius su kilvio nemalimu.

Atsižvelgiant į tas pavojingas ligas, kurių pirmiausis ženklas yra skilvio nemalimas, galima paklaust— kodel nesurast ligas, kuomet jos pasirodo, laiku, kuomet jas galima dar išgydyt? Kodel laukt taip ilgai, kad sužinojus tikrai kokia skilvio nemalimo priežastis, tiktai galima atrast, kad kokia nors pavojinga liga yra jau išsigalėjusi ir jau nebeišgydoma? Kad apsisaugojus nuo tokios padėties, reikia dažnai lankytis pas gydytoją. Jei bus atrasta, kad skilvio nemalimas yra tik pradžia kokios nors pavojingos ligos, bus galima ją išgydyt ir prailgint gyvenimą. Bet jeigu tik spėsi, gali įspėt negerai, ir jei skilvyje rasis votis ar vėžis, brangiai turėsi atsilygint už klaidą.

Aišku, kad kuomet skilvis nemala, tam yra priežastis, ir taip pat aišku, kad tinkamu gydymu, tą priežastį galima panaikint. Niekuomet neigauk papročio imt įvairius vaistus po valgio, kad apsisaugojus nuo skilvio nemalimo pasekmių.

Gydytojas turi įvairius budus, kuriais suranda, nuo ko skilvio nemalimas paeina. Jei nesijauti gerai po valgio, ir jei atmainius ir sureguliavus valgį vis nejauti geriau, tuomet ilgai nelaukęs, kreipkis prie gydytojo, ir klausyk jo patarimų.

VAIKŲ DARBAS SUV. VALSTIJOSE

Kiekviena valstija turi savo ypatingus vaikų darbo įstatymus. Tie įstatymai stengiasi sulaikyt perjaunus vaikus arba mergaites nuo darbo, nes apleidę mokyklas išauga bemoksliais, jų sveikata išsibaigia, ir užaugę tampa prastais darbininkais ir piliečiais. Vaikas, kuogeriausia dirbant, gali tik labai mažai prisidėt prie šeimynos užlaikymo, nes negali daug uždirbt. Kiekvienas metas mokykloje pagerina vaiko progą gaut geresnį darbą jam užaugus, ir Suv. Valstijose kiekvienas gali įgyt gerą mokslą visai dykai.

Sulig Suv. Valstijų imigracijos įstatymų, svetur-gimęs vaikas, kuris atvyksta į Suv. Valstijas dar nesulaukęs šešioliktų metų, turi lankyt mokyklą iki sulaukus šešioliktus metus. Valstijų vaikų darbo įstatymai liečia ne tik čiagimius vaikus, bet ir imigrantus vienodai. Sekančios sutraukos septynių valstijų įstatymų aiškiai perstato padėjimą, sekančiose valstijose, kur gyvena labai daug svetimtaučių — Kalifornijoj, Illinois, Massachusetts, Michigan, New Jersey, New York ir Pennsylvanijoje.

Vaikas nesulaukęs šešioliktų metų amžiaus gali dirbt šiose valstijose, tik jei turi leidimą arba darbo certifikatą. Šitas aprupinimas neliečia ukių darbą ir namini darbą.

Vaikas nesulaukęs keturioliktų metų negali gaut leidimą dirbt. Kalifornijoj ir Michigan valstijose turi but penkiolikos metų.

Bet vaikas, nors ir keturiolikos arba penkiolikos metų (kiek reikalauta) negali gaut tokį leidimą, jeigu jis neužbaigęs paskirtą dalį mokslo. Kalifornijoj turi užbaigt septintą klasą; New Jersey, penktą klasą. Kitose penkiose valstijose reikalauja, kad jis užbaigtų šeštą klasą. Kad nors New Yorko vaikas mažiau penkioliktų metų senumo negal gaut darbo leidimą, jeigu neužbaigęs aštuntą klasą. Paprastai, vaikas gali užbaigt vieną klasą kas metas ir praleidžiant šešis metus mokykloje užbaigs šeštą klasą. Jeigu vaikas negabus vistiek į aštuonius metus gali užbaigt šešias klasas.

Vaikas neturįs šešioliką metų negali gaut darbo leidimą, jeigu nesveikas. Turi parodyt daktaro certifikatą, kad jis sveikas. Tik Michigane tokio leidimo nereikalauta.

Tik New Yorko ir Michigan valstijose vaikas neturintis šešiolikos metų gali nakčia dirbt. Kitose valstijose naktinis darbas uždraustas.

Vaikas, neturintis šešiolikos metų amžiaus gali dirbt tik aštuonias valandas į dieną Californijoj, Illinois, Massachusetts, New Jersey ir New Yorke. Michigane ir Pennsylvanijoj gali dirbt dešimts arba devynias valandas į dieną.

Visose septyniose valstijose vaikas turi lankyt dieninę mokyklą iki sulaukia šešioliktų metų, tik jeigu turi darbo leidimą, neturi lankyt mokyklą. Tie Įstatymai neliečia nesveikus vaikus, kurie del nesveikatos negali lankyt mokyklas.

COLUMBIA PHONOGRAPH MAŠINOS

Dabar Vienos Iš Garsiausių

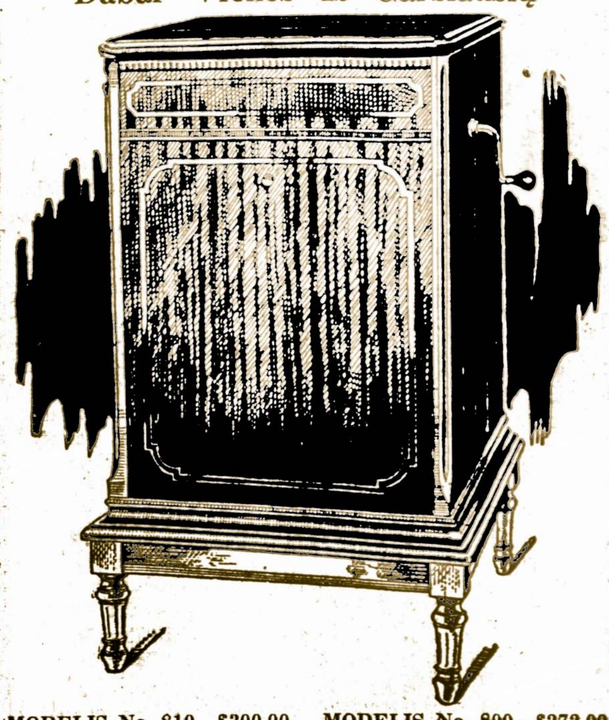

MODELIS No. 810 $300.00 **MODELIS No. 800—$272.00**
MODELIS No. 710—$175.00 **MODELIS No. 700—$160.00**
MODELIS No. 611—$115.00 **MODELIS No. 601—$ 90.00**

Kas iš "Amerikos Lietuvio" skaitytojų norėtų sau gerą grafofoną įsigyt, meldžiam kreiptis pas mus, Jųs gausite geriausias išlygas. Galime pristatyt bile kur Suvienytose Valstijose.

NAUJAUSI REKORDAI:

16055 F—Ne bile kieme mergelė auga.	Kudirkos
Tų mergelių dainavimas.	Kudirkos
16059 F—Vienas žodis nešneka	Kudirkos
Iš rytų šalelės.	Kudirkos
16060 F—Liepė tėvelis	Jozevskaitė
Prapuoliau, matuše.	Jozevskaitė
16061 F—Kosovo valcas.	Columbios orkestra
Poeto svajonės, valcas.	
16064 F—Piauti linksma.	Kudirkos
Pasėjau rutelę.	Kudirkos
16065 F—Kalakutai šiauduose, polka.	
Garbės polka.	Armonika—Timoshuk
16066 F—Tamsios akys, valcas.	Lietuviška orkestra
Volgos burliokų daina.	

Taipgi kitokių rekordų katalogą galite gaut pas mus.

M. PALTANAVIČIA
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Real Estate Agentura

Teisingiausia vieta patarnavimui, jei kas nori pirkt, parduot ar mainyt krautuves, farmas, namus, namų rakandus, automobilius ir kitokius dalykus. Taipgi vedu darbininkų reikalus. Kreipkitės po šiuo adresu:

PETRAS SHIMKUS,
138 Millbury St., Worcesteryj.

Rugpiučio Mėnesio Futrų Išpardavimas tęsis dar per Rugsėjo mėnesį!

Pirkit futras dabar, už pusę kainos su mažu įmokėjimu, galit pasirinkt bile futrą iš musų skaitlingo pasirinkimo, mes palaikysim saugiai, kol prireiks.

UŽLAIKYMAS DOVANAI

Atneškit futras dabar, pertaisysim ir perdirbsim už ½ kainos su pataisymu, užlaikysim futras dovanai.

KAUFMAN'S FUR SHOP,
13 Trumbull St.,
Worcester, Mass.

Įsteigta čionai 18 metų atgal.

ANDRESON AND PATTERSON

Urminiai par davėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer Cherry Smash. Iš dirbėjai ir pardavėjai saldainių, saldumynų, gražių skrynelių, vaisių, sirapų ir orangeade.

GARSUS CROWN QUALITY LEDAI
21 Bridge St., Worcester, Mass.
Tel. Park 5203 ir 5204

RIALTO TEATRAS

MILLBURY STREET

Gražus, įdomus paveikslai. Programas mainomas kasdien. Populiariškos kainos.

Trečiadieny — "Blarney" su Renee Andoree ir Ralph Graves. "The Fortune Hunters" su Kenneth McDonald ir Clara Horton.

Ketvirtadieny — "The Enchanted Island" su Charlotte Stevens, Henry B. Walthall. "The Fortune Hunters."

Penktadieny — "Rose of the Tenements" su Shirley Mason ir Johnny Harron. "Blake of Scotland Yard,". "The Wise-crackers."

Šeštadienyje — "Flashing Fangs" su Ranger Himself. "Blake of Scotland Yard." "The Wise-crackers".

Rodoma komedijos ir paveikslai iš pasaulio įvykių.

WORCESTERIO
PENKIŲ CENTŲ BANKA
316 Main Street

Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

ANTANAS J. MILLERIS
Lietuvis Advokatas
406 Slater Building,
Worcester, Mass.

PRATT ANGLIŲ KO.
"IŠRIŠA DEGANTĮ KLAUSIMĄ"
Old Company's Lehigh, King Philip Bituminous
95 Pleasant St.

Musų kostumerių patogumui, perkraustysim centralinę raštinę į geresnę, patogesnę vietą—
85 PLEASANT STREET
Park 40 Worcester, Mass.

Kas prisiųs $3.00, tas apturės sekančias knygas:

Namelis pustelninko, 170 pusl. 75c.
Ta pati knyga audimo apd. $1.00
Puiki istorija apie dukterį kareivio Filypo. Labai gražus skaitymai ..... 40c.
Rankvedis laiškams rašyt.... 25c.
Laisvė ir kitos gražios istorijos ..... 15c.
Eustakijušas labai graži apysaka ..... 25c.
Trys pasakos apie žydus.... 15c.
Istorija apie Amžiną Žydą... 10c.
Žmogžudystė trukyje ir dar 2 pasakos ..... 25c.
Teisingiausias kabalas su atspėjimais ..... 25c.
Mažasis kabalas su pagelba kazyrų ..... 10c.
Išguldytojas Sapnų ..... 40c.
Pelenų Jurgutis, tikras atsitikimas ..... 75c.
Naujos Mikaldos karalienės pranašystės, pranašuotos 500 metų prieš Kristaus gimimą; ir taip viskas jos atspėta, kaip šiandien dedasi. Labai užimantis skaitymai... 25c.

Viso kainuoja šios knygos.. $5.10
Gausite tik už $3.00

Norintieji apturėt tiek daug knygų ir už tiek mažai pinigų, kreipkitės sekančiu antrašu:

T. P. Krizanauskas,
210 E. Centre St. Shenandoah, Pa.

Pranas J. Bublys-Bobblis
LIETUVIS ADVOKATAS
638 Slater Bldg.
Tel. Park 2939

Namai, 51 Harlem Street,
(kampas Sterling St.)
Tel. Cedar 1768-M. Worcesteryj.

SEYMOUR LAUNDRY COMPANY

Išskalbia visos savaitės žlugtą kuogražiausiai, už $1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pristato į namus. Lietuviška skalbykla.

5 SEYMOUR ST.,
Tel. Park 314 Worcester, Mass.

DR. FR. PUSKUNIGIS
38 Providence St. Worcester, Mass
Tel. park 6947
(Priešais Lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčią)
Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet
6 iki 8 vakare

Ofiso tel.: Park 3491
Namų tel.: Cedar 2863-W.
ADVOKATAS
Ignas J. Barkus
725 Slater Building
Worcester, Mass.
Lietuvos ir Amerikos registruotas notaras. Vedu civilliškas ir kriminališkas bylas visuose teismuose. Darau visokius legališkus dokumentus.

DR. TESSMER
Dentistas
306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)
Tel. Park 3310

Telefonas Park 5873
DR. J. C. LANDŽIUS
(SEYMOUR)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
OFISO VALANDOS:
Iš ryto—9—10 Po pietų—2—4
Vakare—7—9
35 Trumbull St., Worcester, Mass.

Vietos Žinios

p. Izabelė Avietėnaitė—Gustai nienė

Gavom žinią, kad 3 d. rugsėjo Kaune, Vytauto bažnyčioje įvyko p-lės Izabelės Avietėnaitės ir p. Valentino Gustainio sutuoktuvės. P. Gustainienė yra gerai worcesteriečių žinoma, kaipo puiki dainininkė, ne sykį palinksminus publiką koncertuose ir įvairiuose parengimuose. Prieš išvyksiant į Lietuvą, ji dirbo "Amerikos Lietuvio" raštinėje. Visas "Amerikos Lietuvio" štabas linki savo buvusiai bendradarbei ir p. Gustainiui laimingos ateities jų naujam gyvenime.

Adomas Karaliunas staiga mirė pereitą savaitę. Jis gyveno pas gimines So. Barre.

Numušė gazolino kainą. Trys gazolino pardavėjai Worcestery sumažino gazolino kainą. Jie pardavinėja galioną gazolino centu pigiau, negu pirma.

Vabalo įkandimas, priežastis mirties. Dentistas Dr. R. H. McKinnon, mirė iš priežasties vabalo įkandimo. Bevažiuodamas automobiliu, dvi savaiti atgal, vabalas kaip nors patekęs į gerklę, įkando jam. Gerklės plėvės užsinuodino ir Dr. McKinnon, trumpai sirgęs, numirė.

Mažiau nelaimių. Apsaugos vajus pasekmingai veikia. Bėgyje savaitės, mieste pastebėta daug mažiau automobilių nelaimių. Vajus tęsis dar vieną savaitę. Priminimui vajaus, prie City Hall iškabinta tam tikra "apsaugos vėliava." Jei automobilių nelaimėj kas nors netektų gyvasties, tą dieną prie vėliavos bus prisiųti juodi kraštai.

Vėžio klinikos pasekmingai veikia. Vėžio klinikos, pradėtos pereitą vasario mėnesį, veikia pasekmingai. Šimtai žmonių gavo ten naudingus patarimus, kaip apsisaugot ir gydytis nuo vėžio. Atsakomingi daktarai ir slaugės paskirti prie klinikų. Klinikos buna sekančiose ligoninėse: Louis Pasteur pirmadieniais nuo 9 val. ryto; Fairlawn antradieniais nuo 9 ryto; Memorial antradieniais nuo 11 val. ryto; City trečiadieniais nuo 9 ryto; Šv. Vincento ketvirtadieniais nuo 9 ryto; Harvard penktadieniais nuo 10 val. ryto; Hahnemann šeštadieniais nuo 9 ryto, ir Memorial šeštadieniais nuo 11 val. ryto.

Bankietas. Rugsėjo 29, 8 val. vakare, rengiamas bankietas pagerbimui naujai atvykusiam daktarui Juozui Landžiui. Vieta—Bancroft viešbutyje. Laike bankieto rengiama ir muzikališka programa, kuriame dalyvaus žymus Worcesterio artistai. Į šį vakarą kviečiami profesionalai, biznieriai ir plačiai visa lietuvių visuomenė. Prie rengimo komiteto prisideda advokatai Milleris, Bublys ir Barkus, Dr. F. Puskunigis, A. Budrevičius, Petras Dėdynas, Juozas Dirsa, ir Motiejus Civinskas. Reservacijas galima užsisakyt pas viršminėtus komiteto narius.

Maironio Parko Bendrovė, bendrai su Lietuvių benu, rengė pikniką Maironio Parke, 5 d. rugsėjo, 1927 m. Jame dalyvavo plaukikė A. Osipavičaitė su savo draugėm. Plaukimo lenktynėse, p-lė Osipavičaitė laimėjo pirmą dovaną—auksinį laikrodėlį, antrą dovaną—auksinę plunksną laimėjo Delna Carlstrom, trečią Katherine Murphy. Pirmą dovaną aukavo J. Baltromaitis, antrą A. Budrevičius, trečią J. Bujnickis.

Rašt. V. K. Borisas.

Nebutas daiktas! Linksmi šokiai įvyks subatoj, 24 rugsėjo, Lietuvių salėj, 29 Endicott St., 7 val. vakare. Griežs orkestra iš devynių muzikantų, po vadovyste J. Alavošiaus. Laike šokių jaunas smuikininkas, 6 metų Edmondas Žalimas pagriežš ant smuikos. Įžanga į šokius bus 25 centai porai. Tra-ta-ta, visi, seni ir jauni, į šokius, į lietuvišką paužimą!

Kviečia rengėjai L. Ž.—J. B.

Pranešimas. Bajerčiaus paveikslų galerija, esanti prie 24 Millbury St., perėjo į naujo savininko rankas. Ją atpirko lietuvis — F. Klaston, kuris ilgus metus dirbo New Yorke prie garsiausių fotografų kaip Underwood, White, ir k. Karės metu jis tarnavo Suv. Valstijų kariuomenėj, kaipo fotografas prie orlaivių skyriaus. Tame amate turi kuogeriausį patyrimą. Norėdamas susipažint su Worcesterio lietuviais, padarys, dovanai po vieną didelį paveikslą kiekvienos ypatos, aplankiusios jo studiją. Norinti gaut savo paveikslą dovanai eikit pas—

F. Klaston.

Nori skirtis. Adelė Tulienė, gyvenanti Graftone padavė teismui prašymą atsiskirt nuo Petro Tulos, taipgi gyvenančio Graftone. Tulos byla gins adv. B. Mendelsohn. 931 Slater Bldg.

Petronė Drobienė nori atsiskirt nuo Edvardo Drobos, esančio Norwoode. Jos advokatas yra B. Mendelsohn, 931 Slater Bldg.

PARSIDUODA

PARSIDUODA barbernė. Noriu parduot greitai iš priežasties nesveikatos.

F. SINESKY,
382 Millbury St. (37—40)

PARSIDUODA gera farma—žemdirbystės ukė, su gyvuliais ir visais reikalingais farmai įtaisymais.

IEVA SKIRKIENĖ,
No. E. Douglas, Mass.
(38—39)

PARSIDUODA du namai—vienas trijų aukštų, antras 2½ aukštų, prie Maxwell gatvės. Naujai įtaisyti. Prieinama kaina.

P. M. CARROLL
24½ Maxwell St. (37—38)

PARSIDUODA malkos, vištos, obuoliai ir visokie ukės kraminiai. Pristatom į namus ant užsakymo.

C. KERBELIS
Grafton St.
Tel. Shrewsbury 54, Shrewsbury, Mass.

PARSIDUODA namas prie Upsala St. Namas geram stovy, parsiduoda pigiai iš priežasties savininko išvažiavimo. Pasiteirauti—
27 SEVER STREET
Tel. Maple 1598. Worcestery.

PARSIDUODA 7 kambarių namas su 2 karų garadžium, dideliais vištininkais, 15000 pėdų žemės. Summit, prie Greendale. Parsiduoda pigia kaina, nes savininkas išvažiuoja.

L. ŽALIMAS,
2 Livermore St., Tel. Cedar 2559-J.

MILLBURY SAVINGS BANK

Priima įdėlius per paštą

Turtas $4,300,540

MILLBURY, MASS.

LIETUVIAI!!

Baltiko Amerikos Linija
tai pirmutinė ir vienintėlė laivinė bendrovė, kurios laivai pralaužė kelią iš Amerikos New Yorko

Tiesiai į Lietuvos Klaipėdą
siunčiant du laivu pernai, o jau net penkis šįmet

KAINOS LAIVAKORČIŲ Į KLAIPĖDĄ:
Trečia klesa $107.00
Ten ir atgal tiktai .. $181.00
Turistinė III klesa $117.00
Ten ir atgal tiktai .. $196.00
Valdžios taksai atskirium.

LAIVŲ IŠPLAUKIMAI:
"LITUANIA" — 11 Spalio-Oct.
"POLONIA"— 1 Lapkričio-Nov.
"LITUANIA"— 22 Lapkr.-Nov.
"POLONIA"— 6 Gruodžio-Dec.

KALĖDŲ laivas "POLONIA" 6 gruodžio (Dec.)
Žiniomis kreipkitės į vietos agentą ar į bendrovę:
BALTIC AMERICA LINE
8 BRIDGE STREET, NEW YORK

Dovanų "Am. Lietuvio" skaitytojams. Kas tik užsiprenumeruos "Am. Lietuvį" ant metų per mane, tas gaus puikų 1928 metų kalendorių dovanai. Dovanos bus duodamos iki sausio 1, 1928. Užsirašykit mėgiamą laikraštį sau ar kitam ir priedo gaukit gražią, naudingą dovaną.

V. GILEVIČIA,
37 Hartford Ave.,
New Britain, Conn.

Tel. Park 2470
Res. Cedar 10045—J.
BEN. MENDELSOHN,
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėje. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europoj.
390 Main St., Room 931—932, Worcester, Mass.

PAIEŠKAU Broniaus Andriušio, paeinančio iš Simokų kaimo, Pilviškio parapijos. Turiu svarbų reikalą, prašau jo paties atsišaukt, ar kas žino pranešt.

JURGIS ULEVIČIA
3 Hale St., Worcester, Mass.
(38—40)

ANT RANDOS

ANT RANDOS geras kambaris del vedusios poros ar del merginos. Vieta graži, tinkama. Ateit vakarais po 8.

39 BARCLAY ST.
(Ant antro) Worcester, Mass.
(37—39)

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

LIETUVIŠKI PLAYER-PIANO VOLELIAI SU ŽODŽIAIS:

40460 Pamylėjau Vakar
41780 Paukšteliui ..... Vainiko-Žemaitis
41374 ~~Pas Daržėli~~ Trys Mergelės
43677 1—Pas Močiutę Augau;
2—O, čia, čia.
43387 Plaukia Sau Laivelis
43875 Šaltyšius
41977 Šią Nedėlėlę
43396 Skamba Kankliai ir Trimitai
44106 Stasys (Daina-Šokis)
43873 Strazdelis
41391 Sudiev, Gimtine .. Šilelio-Žemaitis
43240 1—Sukelkime Kovą;
2—Vilnis
41492 Suskintas Kvietkelis .... Žemaitis
40612 Vai Aš Pakirsčiau..... Petrauskas
41776 Valia Valužė ..... Petrauskas
43229 Varšavietė
43691 Vilniaus Kalneliai
43692 1—Žaselė; 2—Sėjau Rutą

KAINA PO 75c.

Lietuviški Player-Piano Voleliai be žodžių:

10497 Aguonėlė
10455 Ant Bangų
12634 Aš Dureles Dundinau—Polka
12368 Aš Šią Naktį—Polka
10458 Barbora—Polka
10545 Čigonėlės Polka
10450 Dėdukas—Polka
12635 Ducaty—Polka
10452 —Dunajaus Bangos
11293 Gegutės Valcas
12305 Helenos Polka
10451 Ispanų Šokis
11200 Karvelėlis—Kaimo Polka
12339 Keturios Dainos—Polka
12547 Klumpakojis—Polka—Intro: Švilpis Maršas
40534 1—Nesigraudink, Mergužėle;
2—Einu Per dvarelį
44119 1—Oi Mergele; 2—Aš Mergytė
44506 Oi Tu Ruta, Ruta
41493 Lietuva Numylėta..... Žemaitis
10453 Mėlynas Dunajus
12550 Mojavas Vainikas—Polka
10459 Noriu Miego, Saldaus Miego
12865 Oi Mergele—Polka
12276 Padespan Valcas
12390 Pampilionas
12705 Pašėriau Žirgelį—Polka
12642 Pirmyn į Naują Gyvenimą—Polka

10449 Kokietka—Polka
10544 Krakoviakas
12382 Lastučka—Polka
10338 Lietuviškas Šokis
42313 Marcelė—Polka
40407 Ak Mylių Tave ..... A. Aleksis
43228 1—Ant Barikadų;
2—Darbininkų Marselietė
41774 Ant Kalno Karklai Siubavo
43874 Atneša Diedas Kukulių Viedrą
44244 Audra Girioj
42315 Bernužėli, Nes'Voliok
43697 1—Du Broliukai Kunigai;
2—Elsim Broleliai Namo
44161 Dul Dul Dudelė
40404 Era Mano Brangi..... Šimkus
41501 Esu Ant Šio Svieto..... J. Žemaitis
41500 Gana Broliai Mums Miegoti
43385 Ginkim Šalį Lietuvos..... Aleksis
44107 Godelės
43218 Internacionalas
40541 Jojau Dieną ..... Petrausko
41770 1—Jausk ir Mylėk;
2—Spragilų Dainelė.... Petrauskas
43699 1—Kada Noriu—Verkiu;
2—Per Girią-Girelę
43900 1—Karvytė. 2—Du Gaideliu
41495 Kas Man Darbo..... Žemaitis
41373 Kas Nuramys Man širdelę Žemaitis
43891 1—Kas Subatos Vakarėl, Oi, oi, oi;
2—Katinas
40613 Ko Liudit Sveteliai.... Petrauskas
41744 Laiškas Pas Tėvelį..... Žemaitis
43658 Lietuviais Esame Mes Gimę
41499 Lietuva Brangi ..... Žemaitis
40535 Lietuvių Himnas
43690 Litai
44243 Man Tinka
44168 Muzika-Muzika
40406 Meilė ..... Aleksandravičiaus
43872 Mielaširdystė
44220 Mylėkie Tėvynę
10456 Po Dvigalviu Ereliu
14507 Šale Sodo—Valcas
12386 Sesytė—Polka
10457 Svieto Pabaiga
12311 Tu Mano Mieliausia—Polka
12670 Tykiai Nemunėlis Teka—Polka Mazur
10467 Vamzdelis ..... Nickus
12309 Vamzdelis—Polka
10405 Varpelis ..... Kudirka
10454 Vėjo Vestuvės
10466 Žirgelis-Šokis ..... Nickus

KAINA PO 75c.

Lietuviški Player-Piano Voleliai su Žodžiais:

WF8730 Garbingas (Glorious)—Fox Trot
WF7764 Gėriau Dieną, Gėriau naktį. Kačanauskas
WF8172 Gerk, Gerk, Girtuoklėli!
WF8498 Giesmė Į Šv. Kazimierą—Kmitas-Aleksis
WF7754 Gul Šiandieną
WF8437 Kalėdiniai Varpai
WF8110 Kareivių Daina ..... St. Šimkus
WF8715 Karvelėli ..... Č. Sosnauskas
WF8453 1—Kas Do Dyvai;
2—Aš Įšokau Į Kamarą..J. A. Žemaitis
WF8727 Mėlynas Dunajaus (Blue Danube Waltz)
WF8700 Mylėkie Tėvynę ..... Žemaičio
WF8423 Mylimas Bernelis ..... J. A. Žemaitis
WF6673 Ne Del Tavęs Aš, Mergele
WF8764 1—Niekur Pievų
2—Anksti Ryta Kėliau—J. A. Žemaitis
WF6650 Noriu Meigo
WF7283 Oi Tu Ieva (Onuškis, Trakų apskr.)
WF6648 Pasisėjau Žalią Rutą
WF8416 Pas Motinėlę..... Baniulio—Žemaitis
WF8726 Pijonkėlės, Valcas (Sweet Violets Waltz)
WF8763 1—Plauk Dainele
2—Lakštingalėle ..... J. A. Žemaitis
WF7281 Prirodino Seni Žmonės
WF8447 Rutų Darželis ..... J. A. Žemaitis
WF6674 Saulelė Raudona
WF8712 Saulelė Tekėjo
WF8123 Sėriau Žirgelį
WF7771 Šią Naktelę
WF6681 Šiu Nakcialy
WF6677 Siuntė Mane Motinėlė
WF6684 Skyniau Skynimėlį
WF8740 Sudievu Tau (Farewell to Thee)
WF7696 Suktinis—Polka
WF8743 Sveiki Broliai Dainininkai
WF8173 Tautiška Giesmė
WF7285 Tautiškoji Daina
WF7763 Tėvynės Garbei (Lietuvos Maršas)
WF7726 Tu Mergelių Dainavimas—Kačanauskas
WF8406 Tyliąją Naktį
WF6682 Už Šilingėlį
WF8480 Vai Kalba Žada—
WF6683 Vyčių Hymnas

Visus galit gaut pas Amerikos Lietuvį, 14 Vernon Street
Worcester, Mass.